UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708
RETURN REQUESTED
Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

21
СІЧНЯ 1971
Число № 3
тюдневник „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLII VOL. XLII
JANUARY 21, 1971

75-РІЧЧЯ ПОСЕЛЕННЯ В БРАЗІЛІЇ

Цього року бразілійські українці відзначують 75-річчя поселення в тій країні. Перших шість українських поселенців прибули до Бразілії 1895 р. із Західної України. Вони поселились у провінції Парана, де ще й сьогодні живе більшість українських поселенців. Тепер у Бразілії є бл. 100,000 українських поселенців. Культурним центром українського поселення є місто Куритіба, де є осідки всіх більших українських організацій: Хліборобсько-освітній союз, Товариство прихильників української культури, Українсько бразілійський клюб, там виходить теж газета „Хліборобъ" та є українські радіопередачі.

У Курітібі є шість українських церков та бл. 15,000 українців. Курітіба є осідком апостольського екзарха для українців-католиків. Другим осередком українського життя є містечко Прудентополіс. У Прудентополі є манастир оо. василіян, українські церкви, школи та український шпиталь. Там виходить газета „Праця".

У цілій Бразілії бл. 200 українських церков: католицьких і православних.

Пожнив'я заворушень у Польщі

Демонстрації та заворушення робітників у польських портових містах закінчилися, хоч не зовсім. Минулого тижня робітники корабельних доків у Гданську знову протестували, але вже спокійніше й в меншу чисельність, як давніше. Після попередніх демонстрацій, арештовано більш як 2,000 осіб, з яких понад 200 осіб дістало обвинувачення в грабежі, підпалі та нападі на державні будинки та поліцію. 170 осіб є ще й досі в тюрмі. В шпиталях є 346 осіб поранених, в тому 265 поліцістів.

Докладного числа вбитих досі поліція ще не проголосила. Заявила лише, що подане шведськими журналістами число 200 грубо перебільшене. Вину за це приписано шведському консулові в Гданську, якого тепер вислано до Швеції на „неозначений відпочинок".

Новий секретар комуністичної партії Е. Герек поучував надто діяльних керівників комуністичної партії і на їх місце призначив спокійніших, які зуміли б знайти спільну мову з робітниками. М. ін., усунув секретаря та його заступника міста Варшави. Герек заповів, що буде менше партійних зборів, як було досі, та що партійна бюрократія буде обмежена.

ПОШТОВІ ПОСИЛКИ ДО АНГЛІЇ ЗДЕРЖАНІ

В Англії поштові працівники проголосили страйк. Канадська пошта не приймає ніяких поштових посилок до Англії, доки не закінчиться поштовий страйк.

Канада має 9 мільярдів долярів

У ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Канадський уряд у формі позичок чи вкладів фінансує 50 різних державних підприємств, т. зв. коронних корпорацій. На 31 березня 1971 р. федеральний уряд мав у тих підприємствах до дев'ять і пів мільярда долярів. До того часу уряд дістав у формі звороту позичок та відсотків 615 мільйонів долярів.

Найбільше грошей вклав федеральний уряд в державну Центральну мортгеджеву корпорацію (бл. чотири й пів мільярда дол.), яка дає позики на будову житлових домів, біорових будинків, домів пенсіонерів. Мортгеджева корпорація повернула державі до кінця березня м.р. 234 мільйони долярів. До два мільярди долярів вклав уряд в Сі-Ен-Арську залізничу компанію, з якої одержав до кінця березня м. р. всього 45 мільйонів долярів. В додатку до того уряд позичив летунській компанії „Ер Кенада", що є сестриним підприємством Сі-Ен-Ар, поверх 61 мільйонів долярів.

Далі більш як один мільярд долярів позичив уряд Фармерській кредитовій корпорації на позички для фармерів. На сплату

На морський шлях св. Лаврентія уряд позичив бл. 563 мільйони долярів й дістав звороту 10 мільйонів долярів. Морський шлях повинен бути себе виплачувати, але в 1969 р. він стратив бл. 16 мільйонів долярів.

Найлішим під приємством уряду був державний банк Канади, який у минулому році дав державі 229 мільйонів долярів прибутку.

В компанію для продукції атомової енергії уряд вклав у формі беззворотної допомоги до 343 мільйони долярів.

На вкладені в державну радіеву й телевізійну корпорацію Сі-Бі-Сі 121 мільйонів долярів, урядові повернено всього 7 мільйонів долярів.

З великою втратою закінчила свою діяльність Канадська корпорація для світової виставки „ЕКСПО" в Монреалі. Вона втратила бл. 284 мільйони долярів, у тому поверх 122 мільйони державних грошей.

Очевидно, уряд вклав гроші в такі підприємства, які служать загалові канадців, і тому гроші вимагати, щоб вони завжди приносили прибуток. Все ж таки уряд сподівається одержати назад бодай більшу частину вложених в ті підприємства публічних грошей.

Знищили пристань терористів

Бл. 120 ізраїльських воїнів за допомогою гелікоптерів напали на морську пристань у малій приморській місцевості Сарафанд у південному Ливані й знищили її. З тої пристані палестинські партизани висилали терористів на смугу Гази. Терористи твердять, що ізраїльські вояки не вчинили ніякої шкоди, але не дозволили журналістам перевірити їхне твердження. Уряд Ливану звернувся до ОН зі скаргою на Ізраїль за напад на їхню територію.

ції позички урядові повернено 60 мільйонів долярів.

ВПАЛИ ФАРМЕРСЬКІ ПРИБУТКИ

Речник албертського міністерства рільництва заявив, що 1970 рік був для фармерів дуже важким, якщо йдеться про їхні прибутки. Минулого року 65,000 албертських фармерів мали чистого прибутку всього 86.1 мільйонів долярів. В 1969 р. 66,000 албертських фармерів мали чистого прибутку 300 мільйонів долярів, 69% албертських фармерів мали в минулому році менше, як 1,325 дол. річного прибутку. Лише 31% фармерів мали вищий прибуток.

В Албері є багато дрібних фармерів, яким важко вижити з їхніх фармів. Більшість рільничої продукції в Албері є тепер у руках більших фармерів й число великих фарм постійно зростає.

СОВЄТСЬКІ КЛОПОТИ ЗІ ЗАТРУЄННЯМ ПОВІТРЯ ТА ВОДИ

Занечищення повітря та води від хемічних речовин та газів із різних фабрик не оминуло й СССР. Славна Ясна Поляна, недалеко Москви, де колись жив російський письменник Л. Толстой вічно вкрита димом та випарами із недалекої хемічної фабрики. Воду дуже чистого Байкальського озера затруює фабрика паперу, збудована на його узбережжі. Наслідком будови різних гребель та штучного наводнювання пів рівень води в Каспійському озері обнизився бл. на 8 стіп, а вслід затим зменилося на третину число риб в озері, з якого совєтські риболови добувають славний у цілому світі кавяр.

Подібні затруєння є і в інших околицях СССР, де керівники фабрик зовсім не турбуються тим, що занечищують води в ріках та озерах, а димами із фабрик — повітря.

У Канаді зростає безробіття

ПОНАД ПІВ МІЛЬЙОНА КАНАДЦІВ БЕЗ ПРАЦІ

Число безробітних у Канаді при кінці 1970 р. дійшло до 538,000 осіб, тобто 6.5% всіх працездатних канадців. Протягом місяця грудня число безробітних зросло на 62.000 осіб. При кінці грудня 1969 р. Канада мала 383,000 безробітних, тобто 4.7% всіх працездатних. Загрозливі цифри безробітних збільшує ще обставина, що загал безробітних — то чоловіки понад 24 роки життя, що на їхніх плечах тяжить обов'язок удержання родини. Із 538,000 безробітних 218,000 осіб було у віці від 14-24,259,000 в віці понад 24 роки та 61,000 жінок віком понад 24 роки.

Найбільше безробітних, 8.3%, було в східних атлянтійських провінціях, 8.4% в Квебеку, 4.7% в Онтаріо та 5.3% в степових провінціях. Лиш у Британській Колюмбії число безробітних зменшилося з 8.6% до 8%.

Безробіття було темою гострих дебат у федеральному парляменті, де опозиційні посли гостро критикували уряд за те, що він нічого не робить, щоб зменшити безробіття, Провідник партії НДП Т. Дагаг домагався, щоб уряд поширив допомогу безробітним на ширший круг осіб та продовжив реченець для виплати допомоги безробітним до 1 травня ц. р., коли може буде вже більше можливостей одержати працю. Провідник консерватів Р. Стенфілд закинув урядові, що він нічого досі не зробив, щоб зменшити безробіття. Урядуючий прем'єр М. Шарп та міністер фінансів Е. Бенсон боронили уряду й заявляли, що уряд старається зробити все можливе, щоб зменшити безробіття. Міністер Бенсон навіть прибільшив на половину 1971 р. збільшення можливостей праці для багатьох безробітних, бо Канада входить тепер у „фазу господарського пожвавлення" наслідком опанування інфляції. Міністер Шарп був дещо більше обережний із обіцянками. Він сказав лиш, що уряд журиться безробіттям й буде робити все можливе, щоб його зменшити, але постійна автоматизація багатьох канадських підприємств випихає багатьох робітників із їхніх варстатів праці. В цілому представники уряду ані не представили конкретних заходів уряду для зменшення безробіття, ані не обіцяли поширення чи продовження допомог безробітним, як того домагалися опозиційні посли.

В Уругваю захопили англійського амбасадора

Кілька уругвайських терористів з організації „тупамарос" на вулиці столиці Уругваю Монтевідео захопили силою 55-річного англійського амбасадора Дж. Джексона. Вони загородили дорогу його автомобілеві, побили поліцію з його охорони та повезли амбасадора в невідомому напрямі. Досі терористи не зголосили своїх вимог за звільнення амбасадора. Вони подали вістку, що амбасадор живий і в доброму здоров'ю.

Уругвайський президент Пі. Ареко на протяг 90 днів проголосив воєнний стан в Уругваю. Поліція та військо почали розшуки за англійським амбасадором.

Терористична група „тупамарос" є найбільш радикальною з усіх груп в Уругваю. Вона ще й досі не звільнила захоплених перед двома місяцями бразілійського консула та американського хліборобського фахівця. Американського поліційного дорадника Д. Мітріоне вони вбили, бо уругвайський уряд не хотів звільнити всіх політичних в'язнів, як того домагалися терористи.

І в Англії бомби

Англійський міністр праці Р. Керр подав до парляменту проект закону, який забороняє т. зв. дикі страйки: складає на робітничі юнії вину за ломання умов між працедавцями та робітниками. Робітничі юнії піднесли великий крик й наказали робітникам, після праці, демонструвати проти нового закону.

Англійська комуністична партія закликала робітників до страйку. Цього закличку не послухали робітники зовсім, а на демонстрацію вийшло бл. 300,000 робітників на 25 мільйонів робітників, зорганізованих у робітничих юніях.

Після демонстрацій під 100,000 — доляровий дім міністра Керра хтось підклав три бомби, з яких дві вибухли пошкодили вхід до дому, а третю бомбу поліція узнешкодила. Після вибуху бомб поліція дбайливо береже англійського парляменту та домів міністрів перед можливими замахами робітників.

Що зробив президент ЗДА за два роки?

Співробітники президента ЗДА Р. Ніксона виготовили статистику його діяльности за два перші роки його урядування. Президент говорив з губернаторами стейтів більше як 150 разів, відбув подорожі довжиною 185,000 миль, відвідав 17 чужих країн, підписав 776 законів, видав 131 закликів та 121 розпоряджень і вислав майже 6,000 телеграм.

За той час в його резиденції Білому домі було 13.000 гостей на 132 офіційних прийнятих. Дальших 40,000 гостей було на сніданнях, перекусках, каві та інших прийняттях. Він відбув 150 зустрічей з комерсантами, 30 з представниками расових груп, 30 із представниками робітничих юній, та 50 зустрічей з представниками університетських студентів. З журналістами президент Ніксон відбув 12 офіційних пресових конференцій та 200 разів мав телефонічні розмови з вподинокими журналістами.

Американський вояк у В'єтнамі перевіряє дротяні засіки граючи по коліна в багні після дощевої пори-монсуну.

Коротко вісти

Альберта матиме першого директора для індіянських справ-індіянина. На це становище призначено 56-річного Д. Гріесс, що походить з індіянської резерви в Маєкі Лейк, Саскачеван.

Саскачеванський лікар-патолог д-р Г. Емсон сказав, що деякі автомобілеві нещасливі випадки є нічим іншим, як звичайним самогубством. Водій автомобіля свідомо наїздить на другий автомобіль, щоб убити себе.

Британська Колюмбія, яка через якийсь час не приймала працівників до провінційних міністерств, заповіла тепер, що прийме 1,000 працівників.

Летунська лінія «Ер-Кенада» заповіла, що з уваги на мале число подорожих звільнить з праці 415 працівників. В «Ер-Кенада» працює тепер 17,700 осіб.

За побіжними підрахунками, в Канаді є 50-60,000 американських дезертирів, що втекли перед війною у В'єтнамі.

Після арештування квебекських терористів, запідозрених у захопленні та вбивстві квебекського міністра П. Ляпорт, міністерство оборони відкликало всіх канадських вояків, що виконували в Квебеку службу охорони, до їх військових баз.

Американський сенатор С. Мускі, який у 1972 році хоче кандидувати на президента ЗДА з демократичної партії, відбув чотиригодинну розмову з прем'єром СССР А. Косигіном. Тема розмови: мир у В'єтнаму та на Близькому Сході.

У Нью Норку поліція арештувала рабинз М. Каганеля сновника й керівника крайньої жидівської організації. Жидівська оборонна ліга, яка організує демонстрації перед совєтськими дипломатичними представниками та чинить напади на совєтські установи в ЗДА.

Американська розвідка усвідомила, що північні в'єтнамці будують на пограниччі Ляосу, в якому є американські летунські бази, станції для вистрілу ракетних бомб САМ-2, що їх доставляє до В'єтнаму СССР.

Англія продає Персії танків „Чіфтейн" за 48 мільйонів долярів. Персія купує танки, щоб здержати лад у Перський затоці, як її залишать англійські вояки, що там тепер стоять.

Представник Західної та Східної Німеччини відбудуть, треті з черги розмови для унормування відносин між обома німецькими державами. Дві перші зустрічі були в східній Німеччині теперішня буде в столиці Західної Німеччини Бонн.

Викинений на Місяць совєтський місячний віз «Луноход» переїхав уже майже дві милі по поверхні Місяця, висилаючи різні дані про Місяць на Землю.

Група противників війни у В'єтнамі хотіла висадити в повітря огрівальну-систему в переходових тунелях в резиденції американського президента в Вашінгтоні та захопити головного дорадника Кіссінгера. Поліція тому перешкодила.

Невідомий терорист підклав бомби під американський культурний центр у Лісбоні, Португалія, та під школу політичної поліції. Бомби поранили чотирьох португальців і вбили атентатника.

Ізраїльський суд у Тель-Авіві засудив на однорічну кару тюрми канадського студента з Ванкуверу В. Фореста та його наречену за те, що привезли до Ізраїля наркотики-гашиш та марїхуану.

СССР запропонував Єгиптові, що збудує в Єгипті електрівню, порушувану атомовою енергією.

СССР відзначив канадського комуністичного провідника Т. Бака орденом жовтневої революції за „за його великі заслуги для міжнародного комунізму та революційного руху працюючих". Бак був провідником канадської комуністичної партії від 1929 до 1962 р.

Наслідком затруєння повітря та води хемічними пливами та газами в ЗДА згинуло в 1969 р. 41 мільйонів риб.

Головний рабин для три мільйонів жидів у СССР Л. Леві протестував публічно проти демонстрацій та нападів американських жидів із совєтські установи та дипломатів у ЗДА. Жиди у вільному світі вважають Левіна вислужником совєтського урядy.

У місті Резаєт у Персії хтось замордував канадського вчителя та студента в їхньому мешканні в апартаменті. Поліція твердить, що арештувала двох персів, які призналися, що хотіли ограбити обох канадців і при тому їх вбили.

У навечір'я Нового року на летовищі в Ленінграді розбився совєтський літак. Згинуло більше як 93 осіб. Уряд СССР заперечує це. Не було теж ніякої вістки про те в совєтських газетах та радіо.

Совєтська преса повідомила, що 10 січня ц. р. закінчено „профілактичні роботи" над мумією Леніна. Мумію Леніна, яку відвідують щорічно мільйони совєтських громадян, „ремонтовано" вже кілька разів.

На запрошення вірменського патріярха в СССР Вазкена II. до совєтської Вірменії мав поїхати з відвідинами віденський кардинал Ф. Кенігг. Коротко перед його виїздом його повідомлено, що його відвідини відкладено на неозначений час.

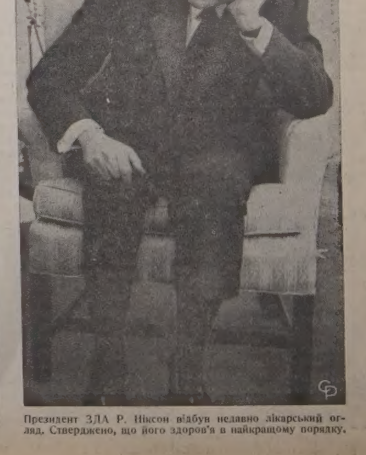

Президент ЗДА Р. Ніксон відбув недавно лікарський огляд. Стверджено, що його здоров'я в найкращому порядку.

Українські Похоронні Заведення в Альберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Альберти:

Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

Дарунки для рідних в Україну

вносимо до ваги 44 фунти

VEGA

UNIVERSAL STORE
10343 - 97 St., Edmonton

Велика обнижка цін!

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.

12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2218

Власник і керівник: Марія Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP

10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.

Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.

Phone: 422-6669.

ХІРОПРАКТОР

Д-Р ВІКТОР БАЙРАК
(хіропрактор)
Dr. V. A. Bayrock

СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ХРЕБТА, КОСТЕЙ І НЕРВОВИХ НЕДУГ, ЩО ЧАСТО СПРИЧИНЯЮТЬ БОЛІ В ЦІЛИМ ТІЛІ ТА ГОЛОВІ

9617 - 111th Ave., Edmonton, Alta.

X - Ray

ТЕЛ.: офіс 422-7656
дому 479-3480

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та щасливого 1971 року

бажає

всім своїм приятелям, знайомим, прихильникам та товаришам праці в українських організаціях

Василь ГОЛОВКА,
Ванкувер, Бр. К.

THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
AUDIOTONE
John ROBERTS
10055 Jasper Ave., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Ave.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

АРХІВНО-МУЗЕЙНА ЗБІРКА

В 1971 р. як і попереднього року, продовжуємо нашу збірку всякого друкованого слова, світлин та різних культурних пам'яток, які привезли, чи виготовили наші піонери тут, на канадській землі. Кожному з нас повинно залежати на тому, щоб зберегти нашу культурну спадщину для наших дітей, які зможуть пізнавати з неї нашу традицію й нашу культуру. Тому, в кого з вас є старі книги, журнали, календарі, часописи журнали, світлини та інше друковане слово, якого ви самі не збираєтеся зберігати, пришліть до нас, а ми його збережемо для історії й наших грядучих поколінь.

28-ий список осіб, що передали свої матеріяли, або помогли в влаштуванні нашої збірки.

1. п. М. Поріцький, Гай Прері, Альберта, — виготовив даром одну шафу на мистецькі речі й одежу.

2. п. М. Фаріон, Калгари, Альберта. — журнали й календарі (третий раз).

3. п. інж. М. Бойко, Едмонтон, — давні журнали й брошури.

4. Товариство українських піонерів Альберти — книгу про українських піонерів у англійській мові.

Щира подяка всім жертводавцям. Просимо всіх будучих жертводавців слати свої речі на адресу:

Н. Уорук
10231-98 стр.
Едмонтон, Альберта

В 27-ому списку вкарбувалася немила похибка. Згаданий "Львівський літературний пам'ятник" був надрукований 1606 р., а не, як було надруковано, 1906 р.

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ—ОПТОМЕТРИСТИ

Drs. Kozak, Church, Craig and Hunter
OPTOMETRISTS
793 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Виписуємо очі — Приписові окуляри

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

Eaton's Hearing Aid Centre

H. M. WENSLEY

- Екзамінує безплатно слух
- Найкращі слухові апарати по найнижчих цінах
- Повна обслуга

Для докладного устійнення пошкоджень вашого слуху зверніться до MR. H. M. WENSLEY, Eaton's Audiometrist.

ТЕЛ.: 424-0181

Централя слухових апаратів зачинена в понеділок
EATON'S HEARING AID CENTRE, MAIN FLOOR
Member of the Alberta Hearing Aid Dealers Ass'n.

ПІДГОРНИЙ У ЄГИПТІ

До Єгипту прийхав советський президент Н. Підгорний, який має обговорювати з єгипетським президентом А. Садатом справу замирення між арабськими державами та арабами. Окрім того Підгорний візьме участь в офіційних святкуваннях з нагоди закінчення будови Асванської греблі. Цю греблю, що її збудував Єгипет коштом 950 мільйонів долярів, збудовано за видатної советською фінансовою допомогою.

УСМІХНІТЬСЯ

Жінка: — Ти знову вночі крізь сон говорив?
Чоловік: — То вже мені й вночі не можна слова сказати?

Советські вчені заповідають, що незабаром висилають міжпланетне судно на Марс, теж без залоги, щоб зібрати інформації про ту планету.

ДІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Альберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст нирковых недуг та залози (Простейт гланд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хіропрія
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11320 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

SAVE $$$$
JASPER AUTO PARTS
Edmonton
SAVE UP TO 50%
Guaranteet Parts for ALL CARS & TRUCKS
PHONE: 599-6621
Mailing Address:
Box 262, St. Albert, Alta

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION LTD.
10635 - 95 St. Edmonton
Phone 424-4401

ЧОМУ ВОНИ НЕ МОЖУТЬ
вдержувати того чисто?

Чистий прибуток фабрики CHEMCELL в 1969 р. був $9,940,000.

Чи вам відомо, що 57% власности в фабриці CHEMCELL має CELANESE CORP. з Ню Йорку?

CELANESE є 88-ою що до величини корпорацією в ЗДА.

Чистий прибуток CELANESE в 1969 р. був $79,466,000.

57% прибутку CHEMCELL йде до CELANESE.

ЧИ ВИ Є ВПЕВНЕНІ В ТОМУ, ЩО ІХ НА ТЕ НЕ СТАТИ?

(огол.)

САСКАЧЕВАН — SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
JAMES EREMKO, Q.C.
BARRISTER & SOLICITOR
NIPAWIN, SASK.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Winder's Storage & Distributors
Dennis, Martha May, Bill Cooper, Charlie, Leo, Bill Elias, Harry and Lloyd
NORTH BATTLEFORD, SASK.

Веселих свят і щасливого Нового Року!
DIELSCHNEIDER & RATHGEBER
BARRISTERS, SOLICITORS
Peter J. Dielschneider, LL.B., B.A. — Russel A. Rathgeber, LL.B.
Century Bldg. — 155 - 3rd Avenue East — Tel. 728-5481
Area Code 306 MELVILLE, Saskatchewan

ОНТАРІО — ONTARIO

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
BEATTY ELECTRIC Contractors
HEATING
COMMERCIAL
DOMESTIC
Fixtures — Alterations
470 White Ave. 674-6439
SUDBURY ONTARIO

Веселих свят і щасливого Нового року!
HILL the MOVER
"Division of Motorways Van Lines"
Your Friendly Service "Right" Across Canada
Complete Moving Service to Anywhere in Canada or USA
Expert Packing & Crating
Local Moving Since 1890
Modern Storage Facilities
World Wide Affiliations for Overseas Shipments
1305 Kelly Lake Road
Phone675-8321
SUDBURY ONTARIO

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
JOHNNY BABY'S GARAGE LTD.
BODY WORK AND PAINTING
Auto glass, all types and radiator repairs
Phones: 674-9621; 674-9622
330 Antwerp at Kathleen SUDBURY, ONT.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
ROBERT BROWN
Jewellers Limited — Diamond Merchants
SINCE 1934
62 Cedar St., SUDBURY, Ont.

Веселих свят і щасливого Нового Року!
LOUGHEED'S FUNERAL HOME
Gerry Lougheed — Funeral Director
SUDBURY, ONT.

$20,000 Cash Bingo

Major Prize $10,000

1 GAME - $2,000 — 8 GAMES - $1,000
CASH CONSOLATION PRIZES

WED., JAN. 20 1971

Commencing at 8:00 p.m. Admission: $5.00
Reserved Seats

EDMONTON GARDENS

TICKETS AT: Box Office McCauley Plaza - Lower Mall — Mike's — HUB CIGAR — ALL WOODWARD'S STORES — UKRAINIAN NEWS

Blake's Store, Holden
Danny's Service Station, 108A Ave. & 97 St.
Ole's Pipe Shop, Stony Pl. Rd., Jasper Place
Corona Fruit, Vegreville
Central Motors, Smoky Lake
Ed's News, Fort Sask.
Beverly Pharmacy, 4314 - 118 Ave., Beverly
Killarney Drugs, 97 St. & 129 Ave.
Calmar B.A. Service, Calmar
A. Kotyshyn, Two Hills, Alta
Mike's Barber Shop, Lamont
Co-op Store, Abee, Alberta
Mike's Shoe Repair, Camrose
Krekotin Store, Radway, Alta

SPONSORED BY ST. JOSAPHAT'S MENS CLUB
— Proceeds for Charity & Building Fund —

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ

чоловічого хору "ДНІПРО"
з гостинним виступом
жіночого ансамблю "МЕРЕЖІ"
та мішаного хору СУМК при катедрі св. Івана

відбудеться

в неділю, 24 січня 1971 р.

в авдиторії ВІКТОРІЯ КОМПОЗІТ ГАЙ СКУЛ
10210-108 авеню, Едмонтон

ПОЧАТОК В ГОД. 3-ій ПОПОЛУДНІ

В програмі твори Стеценка, Людкевича, Ніжанковського, Кишакевича, Лисенка, Нелільського, Барвінського і Гайворонського.

Квитки: дорослі $1.50; молодь: $1.00. Наперід в Українській книгарні а в день концерту при касі при вході до залі.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Package Express & Travel Agency
11339 Jos. Campau Ave. — Tel. 365-6740
DETROIT 12, MICH.
Радісних Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
пересилає
УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
під кер. БОГДАНА УХАЧА
- пересилає ЛІЦЕНЗІЙОВАНІ ПОСИЛКИ в УКРАЇНУ і СССР
- На складі ВЕЛИКИЙ вибір товару
Повна гарантія — Скора достава — Кредит

МІЖ НАМИ КАЖУЧИ

Труднощі з друкованим словом

Всяко воно у нас на чужині бувас. Песимісти дивляться чорно: все нічого не варте, нічого з того всього не буде і т.п. А так зле не є. Є в нас і повяжі здобутки. Візьмім хоч би наше друковане слово — нашу пресу, видання. Скільки в нас газет, журналів, скільки видано всяких книжок, шкільних підручників. З цього можна буде комусь створити цікаву нашу емігрантську бібліотеку, і в ній на полицях спочиватиме наше емігрантське життя, мрії і діла, пляни і сварки.

Без сумніву, наше друковане слово, попри свої слабості, є таки великий слід нашого існування. Без нього ми були б прадивними волоцюгами на чужині. Наше друковане слово — то наше слово для світу та історії.

* * *

Але є у мене одна увага чи, може, й порада для тих усіх, що те слово друковане для нас пильно готують.

Розкажу вам свою пригоду. Я від наших газет і книжок не відмовляюся, купую і читаю, що день подне. Може, і тому завжди хтось десь найде мою адресу і посилає. І ось по шістьох літах такої посилки один журнальчик приходить до мене із наліпкою й запискою: «Паке Кащук, не знаємо, що думати. Стільки років висилаємо вам нашу журнал, а Ви не ласкаві за це нам заплатити. Будь ласка, вирівняйте свою належність, як самі знаєте, щоб не було кривди?» Крапка. Точно так, як вам пишу.

Панове видавці! Чи не краще б, замість такої гіркої записки, прислати, і то зараз по році, простеньку записку: «Ви вини нам за наш журнальчик за час такий і такий — стільки і стільки на вашу валюту». Або ще простіше — звичайний рахунок і кінець.

Ще й добавити можна, чи бажаю собі, щоб далі посилати. Я ж не просився, щоб мені посилати, а коли не відмовлявся, значить, чекав рахунку, а не нервів видавця.

Із записки вийшла кореспонденція. Я попросив рахунку, бо таки не знав, скільки післати (та й до банку він потрібний)! Чемно вказав видавцеві на його нетакт. І ввісте, що вийшло? Мої гроші одержав і ще мене здорово вилаяв.

Такого видавця і його журналика не буду рекомендувати нікому.

* * *

Панове видавці, адміністратори та інші продуценти друкованого слова! Я розумію вас. Ви друкуєте не для себе. Ви хочете, щоб ми читали. Тому й посилаєте, чия тільки адреса попаде вам до рук. Але придумайте якийсь спосіб, щоб стосувати розумно мудрі засади, що їх практикують усі на світі бізнесмени: не кусень хліба, липкого й недобрего, як глина, і кухлик забарфованої теплої води, що мала б бути кавою, на обід маленькі, як мізинний палець, рибки, на вечір якусь юшку невизначеного змісту. Пізніше вже й того поганого хліба забракло, і всі три рази діставали ми т. зв. пшоняну кашу, що була з тирсою.

Щойно тоді ми дізналися, що на світі розпочалася війна. Час від часу гуділи в Бердичеві тривоги, кружляли цілими днями літаки, декотрі були чуті здалека бомбардування. У тюрмі відносини загострилися. «Чубарики» і вартові носили протигази і за найменшу нашу провину лаяли, лютилися. Не раз за крики в камері чи інший якийсь проступок, викований всією камерою, вони спеціально зверталися до нас, привезених зі Львова, з погрозами, хвай собі не думаємо, що з нами будуть тут панькатися, ми повинні знати, що нас тут смерть чекає. І так на кожному кроці пригадували нам смерть.

І в камері нас обсервували спеціальні «капусі», а опісля давали звіти про те, як ми реагуємо на війну, який у нас настрій, що ми говоримо між собою. Ми знали, що маємо між собою такого «ангела хоронителя», і тому не зраджували себе словом, ні поглядом. Назовні були ми спокійні. У загальних камерних дискусіях про війну ми не брали участи.

Удень ми, полягавши тісно по обіч, слухали, як Тальва тихим шепотом говорила про першу допомогу медсестри чи санітарки в ізлих випадках. Уночі молилися за наших друзів-вояків, що може, в перших лавах боролися з ворогом, здобували Львів. За їхню силу, за витривалість, за ясну розумну думку командування, за успіх служением піонерам. Про радість, яку вони переживали, під час гостини св. Миколи і дітей, не треба було дуже дотягатись, бо в їх очах блищали сльози радости.

Третьою імпрезою, в якій на протязі чотирьох тижнів взяла участь ця сама група зі своєю програмою, було «святкування 80-річчя поселення наших перших поселенців у Канаді». Це було 9 січня в Культурному центрі ім. Св. Василія. Присутні були: Преосвященні Владики обох віровизнань, міністер освіти провінційного уряду, сенатор Павло Юзик, посадник міста Едмонтону, посол Василь Томин, деякі священики. Всіх гостей було бл. 400.

Виступ учнів, що складався з розповіді про різдвяні звичаї нашого народу, танку і колядок, зробив миле враження. Крім вищезгаданих дітей три перші гостині св. Миколи, цим разом брали участь теж: Джіні Радомський, Михась і Гриць Орисюки, Делла Лук, а з парафії Преєв. Євхаристії Мелетій (мол.) і Ірина Снігуровичі, які складали традиційні новорічні побажання, зас'ваючи.

Молодим виконавцям бажаємо дальших гарних успіхів, учительці і всім провідникам — терпеливости, а всім — Божого благословення. о. Б. С.

ПОПРАВКА

Виставку народних рушників в Едмонтоні («УВ», 14 січня) відкрила п-і Ольга Федак, директорка музею ЛУКЖ.

Для тих що не володіють українською мовою

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Let Us Learn Ukrainian $2.50

Cassette Tape $5.00

(Магнітоплівка)

ПИШІТЬ ДО:

WILLIAM SAWCHUK

11347 - 54 Avenue

Edmonton, Alberta

або питайте в Українських Книгарнях

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА

MARKET DRUGS LTD.

через дорогу від міського ринку (маркету)

10203 - 97 вул., Едмонтон, Альберта

Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк

Найбільший склад ветеринарних ліків в Едмонтоні

Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.

Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.

Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.

TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street

EDMONTON 16, Alberta

Вісті з Едмонтону

Виступають діти парафії Успення

Учні рідної школи парафії Успення Преєв. Богородиці привітали окремою виставою Всього уродника св. Миколу. Він загостив до нашої парафії, щоб зустрітися з дітворою і старшими 6 грудня. На зустріч прийшли всі учні згаданої школи та біля сотні старших парафіян і гостей.

Вистава, якої автором і керівником була вчителька рідної школи п-і Віра Снігуровяч, складалася з трьох відслон. У першій була розповідь матері дітям про св. Миколу та деклямації дітей на честь Божого угодника.

Друга відслона: гуцули в полонині пізньою осінню, перед відходом на низи, дояку Їхня розмова при вогні про різдвяні звичаї та гуцульський танок, який знаменито виконали учні Шерел, Брендa, Григорій, Бредлей і Дерек Остаповичі. Ім на фортепіяні акомпанував п. Честер Куць, учитель школи народних танків. У третій відслоні з'явився св. Микола з янголами. Він обійшлося тут без антипиків; було як три.

Св. боговорливик радів пильними дітьми нашої парафії і не зважаючи на незадоволення чортиків, роздав учням щедрі дарунки та благословив на дальші успіхи.

Другий виступ цієї групи відбувся 19 грудня в Домі старших громадян, що побудований при парафії Преєв. Свхаристії. У порозумінні з управою цього дому повторено там виставу «Гостина св. Миколи». Св. Микола був дуже ласкавий для мешканців того дому, запевнив їх, що й вони теж виконують корисну роботу на Божу славу і для добра свого народу, нехай не почувають себе вже не потрібними на цьому світі. Боже Провидіння кожному доручило виконати місію доброго християнина, члена Церкви і народу. Св. Микола роздав дарунки усім мешканцям дому.

Це був дійсно гарний і незгодівний різдвяний дарунок внуків і правнуків нашим заслужених людей.

БЕРДИЧІВСЬКА НІЧ

(закінчення з 2 стор.)

в боротьбі. Томило нас безсоння, мучила думка про долю наших друзів-в'язнів, що стільки їх у кожному мі-стечку в Галичині. Боялися за долю наших батьків, рідних.

«Чубарики» щоднія водили нас на десятихвилинну прогулянку на кругле тюремне подвір'я, огороджене високим задротованим муром. І ходили ми послушні, з руками, заложеними за спину, п'ять хвилин в одному напрямі, п'ять у другому, щоб у голові не закрутилося. Не томили нас ті «гуляння», і не ходили ми тут вже такі горді й не легковажили собі «чубариків», не домагалися так гостро своїх прав, як колись у Львові, де почували себе в душі вільними панами, як вони. Тепер ми мусіли стати назверх покірні, слухняні, припинити протести і гострі відповіді.

Ми знали, що нас чекає погана доля, але повністю здалися на волю Божу і не хвилювалися думками на прийдешнє.

V

Була субота 5 липня. Вже від самого ранку по коридорах був підозрілий рух. Відчинялися двері камер і зачинялися. Часто було чути стукіт великої кількости чобіт. У нашій камері також не було спокійно. Зранку привели до нас коло десяти жінок, які розказували, що вони працювали в таборі, що містився на полі, недалеко від Бердичева. Цей табір німці збомбардували, а їх привезли сюди, в тюрму. Також прийшло до нас кілька жінок, що працювали в тюремній кухні прибральницями. Тепер їх звільнили і відіслали до камер. Вернулися до нас з лікарні хворі, яких також звільнили.

Всі ті події були занадто важливі в нашому сірому, одноманітному житті, щоб над ними не треба було замислитися. Ми вірили, що сьогодні може вирішиться наша доля. Минув час нашої щоденної тюремної прогулянки, і нас не випускали гуляти. Приходили до нас кілька разів вартові і списували число всіх жінок у камері, розподіляли нас за параграфами. Третій раз прийшовши, сказали всім: «Собирайсь с вещами».

У камері постав шалений крик і галас. Ониі думали, що на волю, тішилися й раділи, другі казали, що на розстріл, та плакали й кричали. Ми сиділи спокійні і мовчазні. Не зраджували своїх думок і здогадів. Ми рахувалися з другою можливістю. Наші клунки ще від нашого приїзду сюди були спаковані й готові, ми сиділи і чекали. Не минуло й півгодини, як вони знову вернулися і казали виходити всім «с вещами».

Вже було після полудня. Сьогодні з-за того ружу і великих змін у тюрмі забули нам дати обід, та ми, насичені небувалими враженнями, не відчували голоду.

Рухливий сезон едмонтонського хору «Дніпро»

Не так часто трапляється, що хор „Дніпро" виступає перед українським громадянством з власною імпрезою. Зе дуже часто бере участь у загальногромадських імпрезах. Та буває, що вряди-годи власт-шову ідею власними силами.

Ось у неділю, 6 грудня, організував в авдиторії св. Івана зустріч з громадянством у формі чайного прийняття. Нагодою до такої зустрічі послужила поїздка до Вінніпегу з концертом на 100-річні святкування Манітоби. Звіт з поїздки був у програмі гостинни.

Між гістьми був Преосвященний Нілл. За неприсутністю в той час в Едмонтоні Владику Андрія прибув митрофорний протоієрей о. Ф. Кернницький. Був також директор Культурного розвитку провінції п. В. Касса, як представник міністра А. Головача, голова Албертської ради народного мистецтва п. Р. Дзеник з дружиною, голова відділу КУК, п. Р. Осташевський, член дирекції Едмонтонського симфонічного товариства п-і М. Дікур, маестро Михайло Голинський та інші.

При заставленних столах засіло значне число прихильників хору „Дніпро" і членів родин хористів. Господарем був п-р Л. Фарина.

Чайок започаткував хор співом «Отче наш» Римського-Корсакова. Після перекусу першим промовляв п. В. Касса. Він зверивався до хору і його дирігента п. Р. Солтикевича з щирими словами подяки за участь у манітобських святкуваннях, «за знамениту амбасадорську репрезентацію нашої провінції». Побажавши хорові якнайкращих успіхів, заявив, що хотів би, щоб хор об'їхав з концертом більші міста провінції і поза провінцією. Обіцяв знайти на це фонди і висловив бажання об-говорити цю справу з представниками КУК, членами управи хору і дирігентом.

Голова хору п. М. Журавель розказав про поїздку до Вінніпегу і Ст. Мабо. Голова відділу КУК п. Р. Осташевський привітав від імени хору п. Солтикевича, дякуючи йому за невсипущу працю, і подав дарунок.

Милу вечірку закінчено співом національного гимну.

В осінньо-зимовому сезоні праці хор має багато виступів. Згадати б хоч про кільки з них. Попри інтенсивну працю над приготуваннями платівки колядок (з технічних причин вона ще не готова) хор має бути мати такі виступи. 9-го січня виступав з кількома колядками на свят-вечірній кутї Українського студентського клюбу Албертського університету, 17-го січня — на січневому концерті з приводу річниці самостійности України. 24-го січня о 3 год. пополудні дас концерт коляд у школі ім. Вікторій. У концерті як гості виступлять «Мережки» і мішаний хор СУМК. Сподіваємось, що громадянство заповнить невелику концертову залю.

Дальші виступи — це участь у мистецькій презентації школи народних танків п. Ч. Куця 31-го січня. 28-го березня хор дасть власний концерт в Албертському університеті. Концерт організує Український студентський клюб.

Вже сам цей перелік свідчить, що хор працює для української громади і має право сподіватися підтримки від неї. Управа хору має в плані поширити ряди членів через приєднання жінок. Незабаром будуть вислані листи, і управа сподівається, що запрошення буде прийняте. Щиро повітаємо співацькі одиниці Едмонтону, зокрема молоді.

І. Хома.

14 ДНІВ В УКРАЇНІ

«ЛИШАЙТЕСЯ ТУТ»

о. Михайло ШЕВЧУК

У моєї сестри — сини і дві дочки. Всі одружені. Мають свої родини. У сина і старшої дочки — по двоє дітей; у найменшої дочки — одна дитина. Покицьо.

Усі виявляють музичний хист. Таками будуть також сестрині внуки, бо такими є два десятилітки, що народились на Сибірі. Між моїми дітьми є вже й дириґент хорів. Закінчив Львівську музичну консерваторію.

Ідемо „Московичем". Розмовляємо. Раптом чую від ключичин: „Вуйку, ви вже залишайтесь тут". Зворушив він мене цим. Також вірішем, який мені післав був у Канаду:

«Хай ці рядки, мов ключ тяшинний,/ За океан летять, морк../ Свою любов, привіт уклінний,/ Шле українська вам земля».

«Шле слово тепле, материнське,/ Своїм синам, в чужі землі,/ Коли ж ви, плем'я українське,/ Зберетесь, у свої сім'ї?»

«Хай завжди, у важкі хвилини,/ Тараса дума сни дас,/ Хай рідна пісня завжди лиє,/ В канадське небо, не свое».

«Не забувайте, дітки, матір,/ Співайте, рідних, ви пісень,/ Ви вернетесь, у рідну хату,/ Я вірю, що настане день».

Молоденький поет поклав цей вірш на ноти і теж прислав мені. Може, і вгадав, що я приїду додому.

У відповідь на вірш і я написав вірш. Наведу тільки першу і кінцеву строфу:

«На милий привіт з України,/ Тобі, поете, шло мій привіт,/ Там правди стоно неодмінне,/ Давлять окови, давить гніт».

«Ми любим Україну та вільне життя,/ Їх ціним над все, тут, за морями,/ Вирйіки пташки до вас як прилетять,/ Вернем, у вільну Україну, і будемо з вами».

Між своїми, в маленькому авті я почувався дуже затишно. На запрошення «залишайтеся тут» я відповів так, щоб було правдиво і не було прикро.

За вісєь час мого перебування в Україні я не зазнав прикрощів. Не знаю, чи якісь „невидимі" очі слідкували за мною, чи ні. Я їх не помічав. Проте я вразово всюди відчував, що тут атмосфера якоїсь приречености. Немає свободи такої, як у Канаді.

Кожен десь записаний і приписаний. Як самовільно покинеш працю — за це кара. Люди не самі йдуть чи шукають; їх „направляють". Кінець кінцем видно, що соціялістичний лад стоїть на загальному насильстві. Воно таке загальне, що люди вже й не зовсім це помічають і приймають як долю.

Пригадався мені висказ Гете: «Люди, доки релігійні, доти творчі». І, може, в СССР збереглося ще стільки духової свободи, скільки збереглося релігії. Така думка не покидала мене в час моєї поїздки по Україні.

Євхаристійний піст

Хворі, що пробувають у канадських шпиталях, а також працівники тих шпиталів зобов'язані тільки до 15-хвилинного посту перед Святим Причастям. Цей дозвіл даний поки що на три роки.

Згідно з раніш даними розпорядженнями, хворі (в лікарнях чи вдома) на випадок потреби можуть прийняти ліки або чи якийсь напиток (безалькогольний) колинебудь перед Святим Причастям.

Всіх обов'язує одноденний піст.

Новий дозвіл для хворих у лікарнях не стосується ЗДА.

ВИСТАВКА КАСІЯНА

У Києві відкрили виставку творів графіка Василя Касіяна, присвяченну 75-річчю народження цього мистця.

Касіян — родом із Покуття.

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Неділя, 24 січня:

7:30 веч. в УНО, 10629 - 98 вул.: загальні річні збори філії УНО та братніх організацій.

* * *

Субота, 30 січня:

о 8 год. веч. в УНДомі, 9620 - 109 авеню: зимовий баль, організований Пластом.

* * *

Неділя, 31 січня

год. 2:30 попол. в залі УНО, 10629 - 98 вул.: концерт заходом філії УНО; у програмі: виступ хору «Дніпро» та школи народних танків під управою М. Куця.

ХОР „ДНІПРО" З ДИРИГЕНТОМ РОМАНОМ СОЛТИКЕВИЧЕМ фото: Альфа

Бердичівська ніч

СПОГАД ЖІНКИ-В'ЯЗНЯ

Частина четверта

I

Ляше на нашому парткві було тихо і спокійно. Бомби нас збудили зі сну, але загальна психоза паніки нас не охопила. Ми попритулялися тісно, витягнули верьовичок, зроблені з тюремного хліба, і мовчимо. Ми знали, що це дасть нам рівновагу, силу і гарт духу.

Ми не знали ще, що війна розпочалася. При бомбардуванні думали радше, що це маневри. У кожному разі нам не було від чого ні тішитися, ні плакати. Ми знали, що коли війна, то наших братів, сестер, друзів по тюрмах не пощадять кати, ми знали, що наша дорога також буде шляхом у повітрі, ми знали також, що бомба чи гарматний набій не має очей і влучить не в одного невинного, не один дім зруйнує.

Отже, нам лишалася тільки щира, сердечна молитва. Може, на дні душі маленько-маленько іскорюю просвічувала нам надія на волю, але гасив її відразу холодний розсудок, бо добре ми знали екзекуторів, щоб тішити себе надіями на волю.

Такий стан у вагоні тривав досить довго. Було вже майже під полудень, як «чубарики» відкрили двері вагона і підвели нам по шматку хліба і кілька солоних оселедців на особу. Казали, що це дня цілий день. Воду обіцяли пізніше.

Пильно стежили ми за змінами на їх обличчях, щоб вичитати їх настрій, щоб дізнатися, чи справді на світі війна. Та де там. Вони грубі, заскорузлі, несміяні, без виразу.

Сидимо ми на «повересі», чистимо від лусеи оселедці та, голодні, жуємо по шматочкові. Мудріші радять нам не їсти, бо після солоних оселедців та страшної спеки, що була у вагоні, замучить нас спрага, а води нема. Немає її не те що вмитися, прохолодити трохи тіло, але й промочити уста немає чим.

Потяг починає рушати з місця. Поволі котяться колеса, в такт поскрипуючи. Ми, звившися в кут, обвившися міцно, сіли біля вікна й очі вп'ялили в світ. Не можемо оминути ні одного образу, це ж, може, й востанне з ним прощаємося. Потяг маневрує, іде вперед, знову вертається, перебиджає з одних рейок на інші і, врешті, набравши розмаху, переходить на швидкий бій.

Гуде на тривогу. Пронизливо, сумно, зловісно вигинають сирени свої тони і втихають. Ми думаємо, що ця тривога пов'язана з нашим транспортом, щоб люди повховалися, не дивилися, як ідуть у загратованих вагонах в'язні. Вони вже не раз таке практикували. І тому на думку нам не прийшло що це справжня воєнна тривога. По ранкові бомби ми забули, думаючи, що це маневри. Швидко минаємо товарний двірець, передмістя, поля, городи, садки, хати, доми, безлюдні пусті вулиці. Орієнтуємося, що будемо їхати через Підзамче. Там потяг перезідають мостом понад вулицею.

Нам приходить думка написати грипса (малу записочку) з адресою і кинути через вікно на вулицю; може, знайде хтось та принесе родині вістку, що їхня доненка поїхала транспортом на чужину.

Тільки скоро витягає з рубця плаща великий наш скарб — кусочок графіту кладе його між сірнички, обмотує ниткою і на папері з квитанції креслить коротко сильні слова: «Ми ідемо на Східню Україну, сильні, здорові й бадьорі та повні надій, що повернемося. Чекайте нас!» Далі слідували наші імена з адресою кожної. Таких грипсів виготовила вона кілька, поклала їх між два куски цукру, обшила шматочкою.

II

Ждемо в напруженні Підзамча. Минаємо станцію. Потяг не затримується. Вже бачимо вулиці, на яких рух пожвавлений, як звичайно. Люди запримічують потяг з загратованими вікнами, а в них голови в'язнів, стають на вулицях і дивляться на нас. Співчуття, жах, розпука дивиться їхніми очима. Деякі відважніші махають до нас руками. Поліція розганяє. З вагонів чути в бік вулиці розпачливі крики в'язнів, прощальні слова.

У ту мить вікно нашого вагона опинилося над вулицею і ми, затиснувши кулаки, напружили силою волі кожний свій м'яз, вп'ялили очі крізь вікно. Метким рухом кинула Талька грипс на вулицю між натови, а з наших сердець вирвався вигук, сильний, грімкий: «Слава Україні!» І вулиця зникла з-перед наших очей . . .

На віконній грати рядка полька політична, в куті хлипає росіянка. До болю затиснули ми кулаки, щоб гідно витримати хвилину розставання з рідним Львовом.

Потяг мчить шаленим темпом. Мов кам'яні, сидимо непорушно з вперто вп'яленими очима у вікно. І так одне по одному зникають перед нами дім, вулиця, городець, далі церковця мала на горі, клаптик поля, ще одна хата, ще будка залізнича і . . . Львів уже за нами.

Уже від подиху вітру хвилюються зелені жита, біліє лан конюшини, пишається горда, висока тополя. Одне за одним зникають поля, покраяні на різнокольорові стрічки. Перед нашими очима з'являються все нові, все кращі образи. Минаємо станції одну за одною, не затримуючися, наближаємося до Завдів'я. Там священником мій дядько. Я беру приготований Талькою грипс і кресло його адресу.

Чейже якийсь подорожній знайде його і занесе на призодство, а звідти дядько напевно подасть до Львова. Наближаюся до Якина, може, якраз побачу його знайомого. На станції стоїть група людей і повно поліції. Потяг жене так швидко, що годі в гурті його пізнати. Кидаю грипса, але не бачу, куди він упав. Кидаючи, не можна добре розмахнутися, бо руки з-за грати не можна витягнути.

Ідемо так цілий день, нічого не ївши, крім солоних оселедців, що зрана. Обіцяної води ми не дістали, і спрага нас страшно палить. Та ми не зважаємо на це, свідомо непорушно при вікні і ні на мить не відвертаємо очей від картин, що швидко пересуваються перед нами. Прощаємося в думці з полями квітучими, рідними селами, селянами на дорозі, дітьми, що пасуть худобу, гусей. Це все таке нам рідне, близьке, дороге, це все таке наше.

Надворі вже вечоріє. Вже важко нам розпізнати недалекі села, дерева, поля. Все зливається якось докупи, набирає одного спільного сірого кольору, заходить мряка. Де небо — ясний колір, де земля — темний. Ми далі дивимося, хоч очі від сильного напруження заболіли і тіло стерпло від сидження без руху. Минаємо неосвітлені станції, позатемнювані міста.

В одному місті прогуділо на тривогу. Це нас насторожило. Швидким темпом доїжджаємо до Здолбунова, пристає потяг. Це вже кордон. Вже пізня ніч. Не знаємо, як довго буде тривати ця зупинка і тому ще лишаємо одну на сторожі при вікні, а самі йдемо спати. Коли б потяг знову рушив, вона мала нас збудити, щоб ми не прогавили далі дивитися скрізь вікно.

III

Сріпло вже, як збудили нас «чубарики», які принесли нам відро води (на 30 жінок для миття і пиття) і по кусню хліба. Цих харчів мало знову нам вистачити на цілий день. За півгодини після цього потяг рушив, і ми знову зайняли свої місця при вікні.

Ми наближалися до Збруча, тієї границі, що віками ділила нас від наших братів з Великої України, того Збруча, який переходила в 1919 році сумним походом УГА. З сериманим віддихом і великим зосередженням ми стежили за кожною п'ядзю землі, що наближенні до границі. Руками стискали серця, що товкліся в грудях від несамовитого хвилювання. По цей бік зарисовувалося різко поле, покраяне стежками, а по той — широкий безкрай лан пшениці. По цей бік плеканий живоплїт, а по той — буйний, високий, неторканий людською рукою.

Боже! То це ж та Україна, яку ми в мріях леліяли. Ох, не така вона тут, як там, а широка, безкрая, безмежна. Забули ми, що як в'язні ступаємо перший раз по цій святій землі, забули, що грати ділять нас від цих широких піль. Мов п'яні, мов божевільні, сміялися, плакали, чуті, безрозумні дали оточення.

Україно, це твої діти прийшлі тебе вилюбі! За тебе, за твою волю, за твоє ясне погідне обличчя кати нас сьогодні закутих везуть.

Не томить нас одноманітний лан пшениці, що геть десь сходиться з небом. У наших очах сльози радости, сльози щастя. Наше бажання — залишитися тут, на Україні, хоч би й гірко працювати. Минаємо станції, убогі, без квітників, без огорожі, без людей. Серед поля то тут, то там балка, у ній достеменно Шевченкове село. Людей ми вблизька ще не бачили. Раптом чуємо дитячі крики і плач здалека.

Швиденько витягаємо кусні цукру (передачі із дому) і пишемо на них олівцем: «Слава Україні! Привіт вам від ваших рідних! Ми рідні вам, хоч в'язні ми». Вже бачимо станцію, коло неї відтоки бавилася в пилюці, пасла худобу. Підчавши потяг, вони втихли, поставали і вп'ялися мовчки своїми очима в малі загратовані вікна вагонів.

Минаючи їх, ми кидали крізь вікно пригорщами білий цукор. Знову заметушилися діти і з криком кинулася на цей дарунок. Цікаво тільки, чи цукор, обтершн від пороху, несли приме до уст, чи зрозуміли нас ті наші найменші брати.

За кілька секунд потяг зупинився.

За хвилину прийшов під наше вікно «чубарик» і дюпим голосом зареготував: «Что за бумажки вы бросілі сквозь окно? Кто его сделал, должен признаться, а если нет все будут отвечать», — лютився він. Але ми зробили невинні міни і сказали, що ми нічого не знаємо. Боялися ми тільки, щоб не «закапували» «капусі», які їхали теж з нами, і то один, як ми опісля довідалися, призначений спеціально на догляд над нами «крупними преступниками». Та видно, що «чубарики» не знали точно, з котрого вікна видетліли ці «білі бумажки», бо ті самі погрози повторили вони й під сусідніми вікнами.

IV

Вкінці потяг рушив знову вперед. Під вечір ми зупинилися в Шепетівці. Машина брала воду, та й нам дали одне відро. На станції крутилися люди. Та мужчин було мало, дуже мало, десь якийсь старий, більшість молодих жінок, святочно одягнені, в білих хустинках на головах. Щось тихо між собою розмовляли і непомітно поглядали на потяг. Енкаведисти не пускали тих, що хотіли перейти попри нас ближче. Ми напружували слух, щоб почути їхню мову. Ми були цікаві, по-якому вони говорять. Але їх добрячі, лагідні обличчя, співчутливі погляди переконували нас, що вони наші, нам рідні. Посилали ми їм рукою привіти, коли «чубарики» не бачили, усміхалися до них приязно, бо більше нічого й не могли.

Один молодий жінці, що скорчилася з неуваги «чубарика» і підійшла на мить ближче до нас, ми встигли крикнути: «Ві'язні ми за Україну, політичні». Сумний глибокий погляд її синіх-синіх очей, яких не забуду ніколи, був нам відповіддю.

Їхали ми так ще цілу ніч і на третій день нашої подорожі у полудень прибули в Бердичів. Тут почали нас вивантажувати. Вачили ми, як випускали із вагонів і веліли миттю сідати на землю, дивитися в землю, нікуди не оглядатися. Ми пильно стежили за нашими хлопцями, бо відчували, що вони будуть ділити нашу долю. Та кожний з них не наш, обдертий, почорнілий, згорблений з безперервним сухим кашлем, з запалими очима. Не серед тих шукати нам наших. Наші йдуть юно і бадьоро; ясний, гордий їх погляд. Та а ту мить Анка пізнала Дмитра, що вже сів на землю і голову схилив униз; значить, як с Дмитро, то, може, будуть й інші наші друзі, може, буде і мій брат.

Вкінці прийшла черга й на нас. Виводили нас, так само казали сідати на землю, поки остання вийде з вагона. Тоді оточив нас довкола густий ліс багнетів, довкруги пси, а ззаду енкаведисти з кулеметами, і в такому супроводі рушили ми до в'язниці, що здалека пишалася колишнім старим князівським замком, перетвореним тепер на тюрму. Ми йшли гордо і бадьоро. Говорили голосно між собою, жартували, сміялися. Смішно нам було, що стільки «чубариків» так добре озброєних, ще й з псами, провадять нас, слабих, безборонних жінок.

Ми й не думали втікати, бо чи ж далеко й скоро забіжимо зболілими слабими ногами і з висиженим через потягні харчі та вічне сидження серцем. Ми були зовсім задоволені, що нас залишають на Україні, тільки трохи було нам шкода, що якраз вибрали для нас таке місто. Правда, міста ми не бачили, лише здалека доми і димарі фабрик.

Наша тюрма стояла трохи збоку від міста, на горбку. Увійшли ми тюремною брамою на подвір'я, відтак через одну браму на друге подвір'я. Тут відібрали нашні клунки до перегляду, а нас, перевірили персоналії, також забрали до особистої ревізії. Я вклала медалик в уста, бо не було часу довго міркувати, де його заховати, і пішла до перевірки.

Енкаведистка, що мені припала, була якась людяна, не заглядала мені в уста, і я зберегла медалик. Після ревізії завели нас до тюрмі-замку, до великої бетонової камери. Ні ліжок, ні сінників

(закінчення на 3 стор.)

Домагаються скликати сесію УНРади

Учасники з'їзду Української революційно-демократичної партії (УРДП) ухвалили домагатися негайного скликання сесії УНРади» (Української Національної Ради — ексильного представництва УНР).

З'їзд УРДП відбувся в Чікаго наприкінці грудня. Було 87 делегатів зі ЗДА, Канади, Німеччини, Англії, Австралії й Австрії. На голову партії одностайно перевибрано Василя Гришка. Його суперник Микола Степаненко, який створив свою фракцію УРДП, буе уже раніш припинений у правах члена партії. Тепер вирішено, що він своїми шкідливими діями поставив себе поза межі партії». До членів його фракції чікагський з'їзд ухвалив окреме звернення повертатись назад до єдиної УРДПартії.

На допомогу газеті УРДП «Українські вісті», що виходить у Німеччині, делегати з'їзду склали 1,500 долярів.

У постанові «у справі УНРади» делегати з'їзду УРДП обвинувачують «керівні чинники Державного центру УНР особливо президента і голови УНРади» у порушенні Тимчасового закону УНР.

«Державний центр УНР не володіє таким органом, який би стояв на сторожі проти порушення Тимчасового закону УНР. Через це нині, коли сталося стільки порушень і немає можливости нормальним шляхом повернутися до законности, лишається єдина можливість звернутися по допомогу до громадянства, особливо до Товариств сприяння УНРаді і Товариств прихильників, щоб вони рішуче домагалися від керівництва ДЦ УНР відновити порядок і законність в органах ДЦ УНР».

Скликання сесії УНРади домагаються теж націоналістична фракція ОУНз та УНДО.

Ставить оперу

Наприкінці минулого тижня двічі (в п'ятницю і в суботу) в театрі Калгарського університету йшла опера французького компо зитора Дарюса Мійо «Відний моряк», режисером якої був молодий фахівець Орест Ковальський. Він попередньо був асистентом режисера оперного театру в Женеві, де самостійно ставив деякі опери.

Автором лібретта «Відного моряка» є Жан Кокто. Мійо написав цю оперу 1926 року.

Молодий режисер, син п. М. Ковальського, с братанчим пароха едмонтонської катедральної церкви св. Йосафата. Орест Ковальський закінчив акторську й режисерську школу в Лондоні, в Англії.

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

ЖИТТЄВИЙ ДОСВІД

Національна свідомість і почуття спільної долі — це велика сила, яка, маю надію, допоможе нам перебороти труднощі цього часу. Так мені каже мій життєвий досвід.

Я приїхав до Канади 1911 року. Звали мене всіляко: австрійком, поляком, русином, галичином. Русинів змішували з росіянами.

Як багато змінилося з того часу. Змінилося на краще. Тепер англієць зве мене українцем. Не треба ніяких пояснювань.

Розвиток національної свідомости не йшов скоро. Але він відбувся, наприклад, у мене і в багатьох-багатьох таких, як я. Той розвиток ще не зякінчений у деяких частинах України. Ми деколи мали завеликі претенсії до чужинців, що не знають «ясно», хто ми є, а й багато з нас ясно цього не знали. Тепер ми знаємо, то й вони знають.

Любов до свого народу є в нас усіх. Але як багато витратали ми сили і грошей на взаємну боротьбу різних політичних груп, церковних віровизнань і т.д., а як мало було і ще тепер як мало у нас спільної дїї всіх. І в якому народі нема 100%-ої єдности. Не всі люди мають ті самі політичні переконання; не всі хочуть до тої самої Церкви. Але зрілий народ, при всіх своїх різницях, має єдність і вміє ляе її. Оцього я б хотів бачити більше серед нас.

Недавно я мав розмову з людиною з України. Він українець, свідомий українець. «Коли ж нарешті виберете свій уряд у Києві?" — питаю його. „У нас є свій уряд, і спрозджувати вашого з Мюнхену не будемо", відповів він. Я додав ще слово, він знову відповів мені. Накінець каже: „Не сперечаймося. Як ви, так ми хочемо того самого: добра своєму народові".

В. Гавриш

Едмонтон

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (35)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Особливо польським панам не жалував ні згірдливих слів, ні контрибуцій. Тим зражував собі навіть прихильників свого союзника, Станіслава.

Скинувши польського короля з престола, хотів те саме зробити з Петром. Мало-мало не повезло йому. Несподівано явився в Гродні. Коли б дві години скорше поспів, дістав би був царя в свої руки. Цар аж до Петербурга утік. Укріпляв його. Казав також укріпляти Москву, Серпухів, Можайськ, Тверь. Під карою смерти не вільно було міщанам кидати своїх міст, а зате целян виганяв на роботи коло городських мурів. Села й землі, котрими мав проходити Карло, цар приказав руйнувати. Між тим Карло дійшов до Радошковичі і став. Ні вороги, ні свої не знали чому. Ніби в піжмурки грався. «Вгадайте, куди піду, на Москву, чи на Київ?»

Був це одинокий вислід того довгого й нічим не виправданого постою.

Цар не знав, куди піде Карло і де йому збирати свої війська, в Московщині, чи на Україні?

* * *

Між тим гетьман Мазепа під Білою Церквою табором стояв.

Табор рік, бо гетьман стягав туди останки свого війська і формував нові частини.

Молодиків обучували військового діла.

Наука легко йшла, бо козак зроду до шаблі і фузії цікавий, а кінь і він — одно. І не треба їх насильно до полку тягнути, як москалів. Українці — воєнний народ. Багато тепер намножилося таких, що ім у хаті нічого робить. Краще лицарської слави добувати. На війні, хоч шаблю в руках маєш, а в хаті що? В хаті ти зданий на ласку й неласку тих, що в село вибудуть, чужих, чи своїх.

Що маєш, заберуть, тішся, як тобі дозволять. А в полку гетьман платить. У його грошей, як бобу. Чудеса люди про Мазепині маєтки розказують.

Табор під Білою Церквою росте.

Пригадуються Богданові часи, сумної пам'яті Білоцерківська угода з 1651 року.

Поміж козаками водяться ще такі старці-дідугани, що пам'ятають цей сумний мент; чурами тоді, хлопчиками служили.

«Ей чи гаразд, чи добре наш гетьман Хмельницький учинив, що з ляхами, з московитами панами у Білій Церкві замирив», співають пісню, яку тоді зложено, і сиві їх голови хиляться від журби додолу, як ковиль-трава від вітру на степові.

З ким мирилися предки наші, і нічого з того заминрення не виходило!

От і тепер глухі слухи по таборі блукають, ніби то гетьман знов з поляками мира шукає.

Ці і слухати про те не хочуть, другі кажуть, хай на віть з бельзебубом іде, щоб тільки від Москви відсахнуться.

«Москаль, хоч віри святої православної не ізнечить».

«Тільки насміхається з Бога і з його святих».

«Але унії насильно не заводить».

«Бо цар усяку віру ногами топче, гірш бусурмана».

«Бусурман, будь це татарин, погаєць, будь турок, чи яке лихо, вірою не цікавиться».

«А цар, кажуть, війну з Богом затіяв. Хто кого переможе, чорт і він, його найсинк, чи Бог?»

«Невже ж?»

«А так. За царем чорт, а за Богом хто?»

«Добрі люди».

«Та це куцому до зайця! Де чоловікові до чорта!»

«Цар такої силиивости дібрав, що з чаші церковної горілку п'е, в ризи священичі вбирається, п'яні служби Божі по ночах скликає».

«А Бог дивиться і, — мовчить».

«Чекає, що люди на це скажуть. Чи за Богом підуть, чи за антихристом».

«Бог усякі знаки посилає. Кажуть, на одному хуторі вродилася дитина з зубами і з розумом, як у старого».

«Я сам бачив котуга з трьома ногама».

«А телята з двома хвостами, гадаєте, не лучаються?»

«Перше такого не бувало».

«Бо перше антихриста не було».

«Як не поревмо з царем, то Бог нас покарає, із лиця землі нас зітре. Слід нашого не оставить».

«Доповідають, що кінець світа надходить: вигинуть ті народи, що тепер є, а Бог нові сотворить».

«І творити не треба. На морях є такі острови, що на них добрі люди живуть. Не крадуть, не вбивають, не брешуть. Їх Господь на наше місце покличе, а ви йдіть собі геть, до чорта зі своїм антихристом!»

«І гетьман того не бачить?»

«Бачить, та нічого не вдіє. Заворожено його».

«Душу чортові записав, щоб не старітися».

«Невже ж?»

* * *

Табор хвилюється. Довге безділля до доброго не веде. Старі козаки не легко з молодими заживаються, дивляться на них, як на щось нижче, недосвідчене й незслужене. Хотіли б кращих харчів і більшої платні. Молодиці покликаються на колодязьку рівність. Лучаються бійки і розрухи, треба розслідувати діло й карати винуватих.

Кари зражують людий, особливо молодших. Вони тоді тільки й шаблю приняли до боку, що казакові море по коліна.

Табор шумить.

Гетьманове шатро осторонь стоїть.

Воно велике з непромокального полотна, як на вітрила. Всередині обите шовком. Шовк гарно вишиваний у полтавські узори.

Шатро з трьох частин зложене. В першій — гетьманова канцелярія. В середній — він гостей приймає, у третій — спить. Шатро на помості з дощок, прикріплене сильними линвами до паликів, кріпко в землю вбитих. Над ним гетьманська хоругов з вітрами полотнить.

Кругом його декілька інших шатер, для генеральних старшин, писаря, судді, обозного, тощо.

Майдан оповеданий глибоким ровом і кріпким частоколом. В частоколі гармати, висунули гирла на всі сторони світа. Обслугують їх старі, досвідчені і вірні гармаші, котрі біля гетьмана вже не раз службу робили.

Відділи із сердюцьких полків, а також сотня волохів стоять кругом того табору в таборі.

І москалі є. На них козаки з-під ока дивляться, а во ни на козаків. Більше з ними клопоту, ніж хісна. Гетьман знає, що коли б до розрухів прийшло, солдати перші втікали б. Вони тільки за царя вірно б'ються. Цар має окрему силу над ними. Не люблять його, але має свій окремий вигляд, свою думку та вдачу. Козак хоче знати, куди він іде і за що йому битися. Не хоче боротися за нелюбе діло.

Велика різниця між козаками й царськими людьми! Царські люди, це маленькі звена у великому ланцюгу, котрим цар-вселитель куди захоче, туди й поверне; без супротивлення підуть. Козаки не те. У них одиниця не злилася ще з загалом. Вибірність гетьманської влади мають на гадці. І теперішнього гетьмана вольними голосами обирали, після Самойловича на річці Коломаді. Дехто був за Борковським, загал «бутя» гетьманом Іванові Степановичу Мазепі» — гукнув. І вибрали Мазепу. Можна, значиться, і тепер когось другого обібрати: Полуботка, Скоропадського або Апостола. Не одному до булави спішно.

Так собі не один гадає, хоч казати боїться, бо тепер воєнний стан, — кажуть.

* * *

Полудне. Весняне сонце продирається крізь хмари й огріває табор. Мерехтять червоні шаравари, вилискується зброя, просихає головна вулиця і стежки поміж куренями.

Озвалися литаври, загули тулумбаси, гетьман в окруженні старшин зі свого шатра в табор виходить. Над ним бунчук хитається, перед ним прапор. Де прапор стане, там, значиться, і гетьман стоїть.

Табор заметушився. Вилазять козаки з-під свої возів; хто в кості грав, хова ється їх у карман, хто чинь, — пряче пляшку, — як забагато випив, кріється, щоб п'яним не лізти яковельможному в очі. За це цілком карають. В таборі впиватися не вільно, хоч крамарі з Білої Церкви здовж шляху і слобі розтаборилися, приманюючи козацькі душі до солодких чарок. Не один останнього рубля прогнав. А кільки червівців ішло до крамарських загребущих рук! — хто почислить?

Гетьман головною вулицею проходить. Направо й наліво глядить: «Здорові були, козаки!» кличе.

«Доброго здоров'я ясновельможному пану гетьманові!» — відповідає і дякує. Шапки вгору летять, з пистолів палять.

При деяких частинах своя музика є: сурми, бубни, свирілі й бандури. Як гетьман коло такої частини проходить, — грають. Він любить музику, за нею не одного недобачить і недочує, а в кождій частині, все одно в полку, чи в сотні, є дещо такого, чого йому ні бачити, ні чути не треба. Бояться. Страхом їх до послуху неволить. В огонь і в воду підуть, як цар прикаже. Козаки ні. Кождий полк

ТРИДЦЯТЬ ДРУГА НЕДІЛЯ

31 січня

ПЕРШИЙ ЛИСТ ДО ТИМОТЕЯ: зач. 285

Сину Тимотею, слово є вірне і достойне всякого принятя. Бо на це трудимося і зносимо наругу, що надіємося на Бога живого, котрий є Спасителем усіх людей, передовсім вірних. Це проповідуй і навчай.

Ніхто нехай не гордує твоїм молодим віком, але будь взором для вірних у слові, в житті, в любові, в вірі, в чистоті.

Поки не прийду, займайся читанням, напоминанням, наукою. Не занедбуй тої благодаті в собі, що дана тобі пророцтвами, з положенням рук священства. Над цим роздумуй, у цім перебувай, щоб твій поступ був явний для всіх.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД ЛУКИ: зач. 99

У той час Ісус проходив через Єрихон. І ось чоловік, на ім'я Закхей, — а був він старший над митарями і багатий — і бажав бачити Ісуса, хто він, та через народ не міг, бо був малого зросту. І побігши наперед, виліз на морву, щоб побачити його, бо туди мав переходити.

А коли Ісус прийшов на те місце, споглянувши вгору, сказав до нього: „Закхею, поквапся злізти, бо сьогодні треба мені бути в твоїм домі".

Він злізь поспішно і прийняв його, радіючи. І, бачивши всі, негодували, кажучи, що зайшов у гостину до грішної людини. Закхей же, ставши, сказав до Господа: „Ось половину мого майна, Господи, даю вбогим; а як кого скривдив, верну вчетверо".

Ісус сказав до нього: „Сьогодні спасіння прийшло на цей дім, бо й він син Авраамів; прийшов бо Син чоловічий спасти і знайти, що згинуло".

Богослужения: січень - лютий

Гр.Юл.Дні *Юліянський календар* *Григоріянський календар*

21	8 Ч	Юрія преп. — Максима ісп.
22	9 П	Полієвкта мч. — Тимотея ап.
23	10 С	Григорія Нис. св. — Климента сщмч.
24	**11 Н**	**Пс Просв. † Теодосія — 32 по Сош. Кеесії**
25	12 П	Татіяни мч. — † Григорія Богослова св.
26	13 В	Єрмила і Стратоніка — Ксенофонта преп.
27	14 С	Отців у Синаї — † Перен. м. св. Ів. Золот.

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
24. — Гренд Пр. 10; Ройс 3 попл.
30. — Гай Прері 10
31. — Гайнс Крік 10

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 116 A Ave., Edmonton
24. — Лемонт
31. — Восток св. Михаїла

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
24. — Бошвиль 10 рано Йорд. водосвяття; попол. благословення домів
31. — Бошвиль 10 рано

о. Г. Гуров
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
24. — св. Параскеєї 10:30
31. — Смокі Лейк 10:30
7. лютого — Радвей
14. — Восетна

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6573
24. — Чергіз
31. — Рочфорт Бріджс

о. Ол. Захарієвич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835
24. — Голден год. 10:30
31. — Голден год. 10:30

о. П. Іванець
6036 - 105 B. St., Edmonton
Ph. 434-8379
24. — Стар 10
31. — Скаро 10

о. Б. Каричек

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company
10702 - 101 St., Edmonton
Найбільша в Едмонтоні й одинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з граніту й мармуру до огляданя в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, граніту й бронзи. Напис на пам'ятниках даром та дарова доставa. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 35% опусту від нормальної ціни.

о. Д. Бакун
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593
24. — Бойл 10
31. — Атабаска 10
7. лютого — Росінтон 10:30
14. — Атабаска 10; Бойл 12:30

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345
24. — Ту Гилс 9; Новий Київ 10:30
31. — Ту Гилс 10

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890
24. — Ллойдмінстер 10:30
31. — Мирнам 10 рано

о. М. Мартинюк
12204 - 113 Ave., Edmonton
24. Богоявленя — Гей Лейкс 10
31. — Равид Гіл 11.

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952
24. — Редвотер г. 10:30
30. Трьох Свят. — Редвотер г. 9
31. Редвотер г. 10:30
2. лютого Стрітен. — Редвотер 9
7. — Редвотер 10
14. — Редвотер 9; Федора 10:30

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
24. — Стрий
31. — Давинґ
Відвідини зі свяч. водою і благослов. домів: 19 і 20 — Спеден і Сокаль; 21 — Стрий; 22 і 23 Вильна і Давинґ.
7. лютого —Вильна
14. — Стрий

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
24. — Левой 10:30
31. — Мевніл 10:30
7. лютого — Левой 10:30
14. — Ренфурлі 10 рано; Іннісфрі місто 12:00

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
24. — Норт Баттлфорд
31. — Медовлейк

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
24. — Пітерсон 10:30
31. — Вонда 10:30

Святий Теодор Студит – Божий велетень

Святий Теодор Студит, «Божий велетень», який мав і має благодатний вплив на церковну історію України, склав Блаженніший Йосиф, верховний архиєпископ і кардинал у недавній проповіді, виголошеній у римському «Студіоні», над озером Альбано.

Наш первоієрарх прибув туди на свято св. Теодора Студита.

Ось головні уступи проповіді:

Коли роздумуємо над життям і діяльністю святих, то зразу впадає кожному в очі, що ці велетні християнської віри далеко перевищають звичайних святських геніїв і вождів та їх історичні діла. Христові святі змінюють обличчя світу не силою і честолюбством, а благородністю і покорою, пройняті блаженствами, проголошеними Христом. Одні й другі наділені великими та небуденними спосібностями, але перші — Божими і надприродніми, а другі — людськими і природніми, не раз з великими хибами.

Один з Божих велетнів, св. Теодор Студит своїм духом питиснув Божу печать не лише на сучасну йому добу, але й на майбутні століття.

Життєпис св. Теодора є, самий собою, найкращою проповіддю для підсвєнення духа і зазивом до праці й жертви для Божої справи. Його життя припадає на часи між св. Іваном Дамаскином і Фотієм (VIII-X ст.). Він народився 759 р., помер 826 р. Походив з аристократичної родини, що високо цінила чернече життя. Батько Фотин з трьома синами, а мати Теоктиста з дочкою посвятилися чернечому життю.

780 року Теодор, зі своїм братом Йосифом, вступили до манастиря Сакудіон, якого ігуменом був його дядько Платон. Теодор, як боговгодний чернець і пізніше як ігумен, розвинув дуже жвавy і плодотворну діяльність.

А сталось це так. 459 року прибув до Цариграду римський патрицій Студіос і заслував за побережжі Босфору манастир, який від його імени прозвано «Студіон». По різних переходах цього манастиря, в 798 р. Теодор, завдяки патріярхові Тарасієві і цариці Ірині, перейняв його і розпочав свою епохальну діяльність і творчість. Найперше, сам святець, почав заводити суворе, святе життя в обителі. Водночас писав багато листів (зосталось 550), проповідей, поезій, літургічних тропарів, стихир, пісемничих творів в обороні ікон, і «Велику і малу катехизу», де виклав правила св. Василія та застосував їх до тодішніх вимог. За безстрашність у боротьбі з іконоборцями, за василевса Лева Вірменина, був заслланий на Княжі острови і звідти звертався до папи Пасхалія по допомогу, апелюючи до його першенства в Церкві. В час другого спору з іконоборцями Теодор був заслланий на Смирну. Помер на острові Трифона, недалеко Цариграду, до якого в 884 р. перенесено його тлінні остатки і його брата Йосифа.

ЗАСЛУГИ СВЯТОГО

Найбільший подвиг і найперша заслуга св. Теодора для Церкви, є піднесення чернецтва зі занепаду. Чернецтво почалося від пустинножительства. Багато вірних, почуваючи в собі поклик і охоту до вищого духового життя, покидали світ і йшли на відокремлення-пустиню і там провадили життя молитви й умертвлення. В IV сторіччі ченці стали переходити і до міст та сіл, де, одначе, крім молитовного впливу на вірних, самі були наражені на небезпеки зівітщення, бо, зарощувані на прийняття до домів вірних, занедбували аскетичне життя. А крім того, коли почались переслідування, багато ченців втікало з манастирів і спасали своє життя, так що з того витворився тип ченця-скитальця, а пізніше і ченця-мандрівника.

Манастирі займали світські люди і звали себе монахами, хоч жили світським життям. Цар надавали манастирі своїм урядникам за заслуги. Ось тут треба було сильної руки, щоб запровадити лад, привернути спільне правильне духовне життя, що держалося б кинобійного, спільного чернечого уставу, в якому панувала б «одна душа й одна воля». Для цього найперше св. Теодор призначив час на молитву, потім — на читання Святого письма і творів Святих Отців Церкви, на фізичну і умову працю та на відпочинок. Св. Теодор, як ігумен, мав під своєю опрувою 1,000 ченців. Ченці самі писали та переписували рукописи, перекладали твори, навіть на церковнослов'янську мову, та займалися управою ріллі й ремеслом.

Сувора дисципліна піднесла довагу і пошану чернецтва і його вплив на церковне життя, а водночас принесла велику користь для науки і для культури.

Студійський устав, доповнений Єрусалимським і уставом св. Савви, зачали заводити в себе дуже багато обителей. В Україні прийняв його св. Теодосій Печерський, через ченця Михайла, що прийшов на Русь з митр. Георгієм (1072 р.), о через Печерську Лавру — й інші манастирі.

Та впродовж століть чернече життя знову стало занедбати. Його відновив Божий слуга митр. Андрей. Та ведовзі інші нові переслідування розбили життя студитів в Україні, одначе три манастирі на поселеннях — два духовничі й один жіночий, — дають запоруку на розвиток студитів у нашій Церкві. Строге, поснече життя, повний літургійний хор, умова і духова праця, іконописе — це головні двигуни студитського життя і його впливу на поширення Божого царства серед українського народу на землі.

Не меншу ролю, як реформою чернецькою, відограв св. Теодор у боротьбі з іконоборцями. Нищення ікон святих загрожувало й церковному житю. Саме коли вже здавалось, що іконоборці переможуть, виступ св. Теодора переважив у боротьбі й почитання ікон взяло верх. Його проповіді — безстрашні виступи навіть проти василевсів іконоборців і проти незаконного подружжя деяких з них (Константин VI); іконописні школи по манастирях розбудили церковне життя, а в тім підняли церковне мистецтво до найвищих висот. Ось і друга його велика заслуга для Церкви. Краса і підержання нинішніх ікон у Церкві — це також його подвиг.

Св. Теодор — важливий свідок про примат Папи на Сході, і то перед виступом Фотія. Він свідчить наглядно, що ще жила на Сході віра в одну Церкву і в одного пастиря, наслідника св. Петра, подібно як воно було на Сході від самого початку християнства, і пізніше на семи Вселенських соборах. Так, отже, був переконаний і св. Теодор, його монахи і загал тодішніх вірних.

НАШІ СТУДИТИ

Коли Божий слуга митр. Андрей відновлював манастирі студитів, то перед очима мав також велике завдання студитів у привернені єдности на Сході, передусім через збереження обряду й східної аскези.

Коли глянути на нинішній стан нашої Церкви, і зокрема, Студитської обителі, то жах пробиває душу кожного, хто дорожить Божим царством на землі.

В Україні наша Церква заборонена, церковне життя розбите, студитські обителі віддані на світські цілі, а самі студити мусять шукати притулку й заробляти на хліб насущний, щоб не згинути з голоду. А все ж таки не покидає нас надія: і в Україні, і на поселеннях. Там тліє в попелі і жаринах вогонь Божого духа, а тут мале стадо зростає повільно. Водночас це свідчить і про великого духа св. Теодора, що проникнув аж до нас в Україну, та про трьох Божих слуг: митрополита Андрея, екзарха Леонїда Фйодорова й архимандрита Климентія, — як заступників студитських обителей перед Божим престолом.

Не бійся, мале стадо! Цим нинішнє свято нас настроює й потішаюче серед теперішної недолі, ставляючи нам перед очі приклад геройських чеснот св. Теодора Студита і його благодатний вплив до наслідування. Його заслуга, що й у Римі стоїть ось цей український манастир «Студіон».

Православна Церква в СССР не має волі

КАЖЕ РОСПИСЬКИЙ МИТРОПОЛИТ ФІЛАРЕТ

Хоч представники московської партійної заленяють, нібито «православна Церква (в СССР) ще ніколи не була такою вільною, як тепер», дійсність зовсім інакша, сказав нюйоркський митрополит Філарет, голова Російської православної закордонної („зарубіжної") Церкви.

Він недавно дав інтерв'ю німецькому католицькому тижневикові «Публік».

У СССР діє і розвивається Православна Церква поза офіційною патріярхією, сказав митрополит Філарет. Російські ієрархи за океаном не погребують будь-яких упосажень з Москви; навпаки, мають обов'язок діяти незалежно від адміністративних органів безбожницької держави.

«На цю пору, сказав митрополит Філарет, керівні кола московської партіярхії складаються з безвільних людей, окремо підшуканих і контрольованих можновладцями безбожницької держави. „Вибори" патріярха не відрізняються від будь-котрих інших „виборів", що їх організують ті можновладці».

500-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ ЧУДОТВОРНОЇ ІКОНИ БОЖОЇ МАТЕРІ

(УПБ, Рим) — Незбагнуті пляни Божої Премудрости викрасили всю Україну нерукотворними іконами Божої Матері. Виступе тільки згадати такі місцевості, як Київ, Почаїв, Зарваницю, Гошів та багато інших, і пригадуються нерозгадані ряди прочан-богомольців, що з кожну пору року спішили поклонитися чудотворній іконі Пресвятої Богородиці.

Одною з таких місцевостей були Жировиці в Білорусі.

1970 року минуло 500 років від появи Божої Матері в жировицьких лісах, де опісля збудовано церкву й манастир. Ця незвичайна подія відбулася по заключенні унії Східної Церкви зі Західною в місті Фльоренції.

Пригода пастухів

В повіті Слонімському, на Білій Русі, пастухи випасали стада худоби державного скарбника Литовсько-українського князівства, боярина Солтана. Забавляючися, вони забігли в глибину лісів, і побачили сліпуче сяйво, яке виходило з відчахнутої гадзюки дикої груші. Вони, приглянувшися ліпше крізь густе галуззя, побачили малу овальну ікону Божої Матері з Дитятком Ісусом на руках. З ікони променювало чудесне сяйво.

Приблизившись, вони зняли цю невеличку ікону, (тільки 8-9 см. у промірі) і занесли її своєму панові. Боярин, вислухавши оповідання пастухів, не звернув особливої уваги на ікону, тільки вложив її в окрему скриньку у своїй кімнаті. Ввечері, коли були в нього гості, він, розповідаючи їх пригоду пастухів, хотів показати ікону, але її там вже не було. Ця незвичайна втрата мусіла здивувати боярина, бо до кімнати ніхто не входив.

Другого дня пастухи знову пішли в ліс, де учора знайшли на груші осяйну ікону, і знову побачили її, зняли з дерева та віднесли панові. Ця подія струснула боярина до глибини душі. Він сам пішов у ліс на місце цієї чудесної появи і пообіцяв на тому місці збудувати церкву в честь Пресвятої Богородиці. Не гаючи часу, зараз вибудував дерев'яну церковцю.

Вістка про чудотворну появу Богоматері розійшлася по цілій околиці, бо в час будови і потім діялися різні чуда. Нарід громадно відвідував місце будови, щоб там помолитися, благаючи Богоматір про поміч і опіку.

Як церква була вже вікінчена, знайшлися там також і поселенці, що бажали жити близько тої місцевості, де явилася Божа Мати, а згодом знайшлися кандидати, що бажали посвятити себе черначому життю.

Боярин Солтан побудував біля церкви школу для нових поселенців, а коли зголошувалися кандидати на досмертну службу Богові, збудував також і манастир, який віддав під покров Божої Матері.

Подія появи Божої Матері сталася в другій половині XV сторіччі, однак точна дата невідома. Дослідники подають 1470 рік заснування манастиря в Жировицях, однак дати про появу чудотворної ікони не подають. Є тільки згадка, що поява відбулася в лісах боярина Солтана, який помер 1495 р.

Отже, поява мусіла відбутися ще перед смертю цього боярина, який на місці появи вибудував першу святиню, школу й манастир. В історичних зложниках є згадка, що боярин Солтан дав до святині коштовні речі. В рисунці, — пише хронікар, — був великий срібний позолочений хрест, срібне кадило, різні дорогі покривала на престіл та інші церковні речі. Отже, за життя цього побожного боярина церква була вже готова до вжитку. Мусів бути також і манастир вже готовий, і ченці провадили й користувалися цим Божий храмом. Молилися, віддаючи належну честь і славу своїй покровительці Божій Матері.

1520 року сталося нещастя. В селі вибухла велика пожежа. Згоріло село, крім кількох хат і школи; згоріла й дерев'яна церква. В попелищі не знайдено і сліду ікони, хоч шукали. Втрата була велика, а з нею і велике пригноблення манканців.

В тому нещасті Господь потішив заплаканих і зажурених живописан. Дітвора, в часі прогулянки, побачила на невеличкім узгір'ї небесне сяйво, а коли зблизились, побачили на величезному камені сяючу Богоматір, що держала у руках чудотворну ікону, що здогадно мала згоріти в час пожежі. Здивовані й перелякані діти побігли в село і розповіли все, що бачили. Священик з народом пішли на місце, де діти бачили чудесну появу. Там на невеликому камені була ікона Богоматері. Камінь, що на ньому стояла ікона, обгороджено парканом, а згодом на тому місці збудовано церкву, в якій вміщено чудотворну ікону. Тим часом ікону перенесено в село, в супроводі процесії, як дорогоцінний скарб.

Церква, де приміщено ікону, була дерев'яна і мала. Внук боярина Солтана Іван почав будувати велику каміняу, але не докінчив. Вона була докінчена пізніше. Архівні матеріяли згадують, що в 1549 році в Жировицях був уже чоловічий манастир.

Змінна доля

По заключенні унії в 1596 році, жировицький манастир ще 13 літ був не з'єднаний з Римом. В 1609 році настоятель манастиря підписав унію і належав до бенітенського манастиря, бо тоді в жировицькому було дуже мало ченців. Цей час, перед заключенням унії, можна назвати чорним віком в історії нашої Церкви. До голосу прийшла Москва. Литовський князь Василь Іванович почав переслідувати всіх, хто не хотів прийняти православної віри. Ченці манастиря були змушені покинути манастир. Церква була замкнена, а образи, що були в церкві, були знищені. Ікона Божої Матері була перенесена до Мінська, де була в церкві Святого Духа.

Унія з Римом врятувала становище і відродила церковне життя. Жировицький манастир наповнився ченцями, здисципліновані ними й освічениими, під проводом тогочасного настоятеля Йосафата Кунцевича.

На початку XIX століття почався у Жировицях спір між епархіяльним духовенством і василіянами, які в манастирській мурі не хотіли прийняти духовної семінарії для навчання епархіяльного духовенства. Все ж семінарійні курси, по довгих перипетіях, таки відбувалися і відіграли визначну ролю, рятуючи манастир і всю Церкву від облатинення.

Жировицький манастир раз переходив на московське православ'я, то знов вертався до греко-католиків. Раз порожніли його мури, то знову наповнялися богомольцями.

В першу світову війну чудотворну ікону, враз з іншими цінностями манастиря, загарбали москалі і вивезли в Москву, аж 1921 року, коли західня Білорусь дісталася Польщі, Москва звернула жировицькому манастиреві ікону Богоматері.

РАНГА ГЕНЕРАЛА — о. М. ВОЯКОВСЬКОМУ

Колишній апостоль-екзький візитатор українців-католиків у Німеччині 71-річний о. Миколай Вояковський відзначений рангою генерала. Офіційне повідомлення вміщене в останньому числі журналу «Українське козацтво», що виходить у Чікаго.

Отець Вояковський, автор книжок проповідей, душпастирює у Стемфордській єпархії в ЗДА.

Рангою генерал-значкових українського війська в Українському вільному козацтві відзначені Віктор Дяченко та Андрій Долуд, а рангою генерал-хорунжих — о. М. Вояковський, Антін Кущицький і Петро Федоренко. Полковниками стали Трохим Гринченко (Ванкувер), Михайло Ковальський (Калгарі) і Григорій Турко (Едмонтон).

Генерального штабу генерал-кошовий Павло Шандрук вислав привіти відзначеним військовикам.

РАДІОПЕРЕДАЧІ З ЕДМОНТОНУ

З едмонтонської французької радіостанції Се-Аш-Еф-А щоповеділка і щовівторка перескаються півгодинні українські релігійні програми:

25 січня: Різдвяне слово Блаженнішого Йосифа.

Понеділкові радіопрограми о 9-ій годині вечора веде Централя українців-католиків Едмонтонської єпархії; вівторкові програми о 8:30 вечора — оо. василіяни.

КАНАДІЦІ ДАЮТЬ ТРИ МІЛЬЙОНИ

Маловідома організація «Кардинал Леже і його магазини» протягом 11 місяців зібрала в Канаді три мільйони долярів на допомогу африканському населенню Камеруну, Малаві і Дагомеї.

Недавно літак з Канади привіз 100,000 фунтів різних приладів і матеріялів для ліварень.

Кардинал Леже 1967 року зрікся монреальського архиєпископського престолу і став місіонером серед прокажених в Африці.

Монреальець Андре Верре, керівник організації на допомогу кардиналові Леже, сказав, що пожертви зібрано від різних осіб, найбільше в Торонті. До 1974 він сподівається зібрати 15 мільйонів.

Як колядують тепер в Україні?

У нас ходили з колядою, повідомляють у листі з Івано-Франківської области.

У листі є текст сільської коляди:

«Нині ся з'явила весела новина,/ Устававайте, українці, бо вже біла днина.

Вставайте, вставайте, пустіть нас до хати,/ Ми будемо, українці, вам колядувати.

Вам заколядуєм українські пісні,/ А ще більше заспівасм Марії-Невісті».

Так співають у сінях, потім входять до хати і співають далі:

«Ане господарю, в тебе єдиний волос,/ Чи чуєш ти, господарю, український голос?

Український голос буде ся прославляти,/ І Ісусові маленькому поклін віддавати (тут кланяються).

Іде стрільчик, іде, то полем то лісом,/ Боронить рідну землю то мечем, то крісом.

Іде стрільчик, іде, то полем, кий тручить,/ Впала куля у серденько, погибати мусить.

Іде стрільчик, іде, упав серденько, погибати мусить.

Іде стрільчик, іде, упав серденько, засяла вифлеємська зоря.

Злетілись ангели, підстеляли крильця,/ Взяли стрільчикову душу у Господнє серце».

* * *

«Над вертепом зірка сіяє,/ Там Божа Мати Сина рождає.

Йде добра вістка по Україні,/ Що Син рожденний спочив на сіні.

Радуйтесь нині, українські гори,/ Наш Бог рожденний крикду поборе.

Радуйтесь нині, українські села,/ Бо вістка добра, вістка весела.

Радуйтесь нині, українські люди:/ Наш Бог рожденний честь і правду любить».

* * *

«З'явилася, браття, добра новина,/ Що Божа Мати зродила Сина.

В стайні зродила, в сіяхи сповила,/ Бога, що правду полюбив.

Син Божий правду і честь любить,/ За гріх карає, кривди не любить.

Вачить неволю, горе й недолю,/ Кару готує для воріг.

Ісусе Христе, владарю раю,/ Сьогодні свято у нашім краю.

Щоб ми зраділи, щоб ми розцвіли/ з Твоїм величним Рождеством.

З Твоїм величним Рождеством, Христе,/ Сповиться ниві бажання чисте.

За кров і труди, ми вірні люди,/ Віра країна дорога».

* * *

«З поздоровленням у ваші дім!/ Щастя, здоров'я бажаєм вам усім!

Як Ісус рожденний прийшов спасти світ,/ Хай вам дасть прожити много щасливих літ! Христос раждається!»

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР В ЕДМОНТОНІ

На машті будинку едмонтонської міської управи 22 січня цього року вперше буде піднятий український прапор. Посадник міста Айвор Дент підписав проклямацію, якою день 22 січня проголошує в Едмонтоні Днем української самостійности.

Посадник міста вже почув багато подяк і похвал від наших представників, а українська громада Едмонтону задоволено зідхнула, мовляв, нарешті і ми не гірші за інших людей.

Отже, український прапор в Едмонтоні маятиме високо. Як високо? Д-р Дент у промові виголошений минулої неділі в Ювілейній авдиторії в час українського концерту, сказав кілька речень українською мовою, цитував Шевченка і закликав українську молодь вивчати і зберігати свою мову. Останнім часом в едмонтонських державних школах значно збільшилася кількість учнів, що вивчають українську мову. Едмонтонські українці цим пишаються, хоч становище нашої мови в школах ще незадовільне.

Добре, що наша молодь урочисто вручила наш прапор посадникові Едмонтону. Саме від неї, від молоді, найбільше залежатиме, чи український прапор у цьому місці буде близькою ознакою чи тільки далеким символом.

ДВІ КРИМСЬКІ ТАЄМНИЦІ

Аж наприкінці вересня 1970 року на Криму зроблено страшну знахідку. На полях совхозу «Красний» під Сімферополем знайдено багато трупів, закопаних у ямах. Спочатку совєтські газети писали про 10,000 жертв, убитих у час війни. Потім кількість трупів виявилась принаймні вп'ятеро менша. Щоб усі знали про жахливий злочин, у Сімферополі в грудні відбулася пресова конференція для совєтських і закордонних журналістів. Ці останні вже подали вістку про німецьку різанину на Криму. Совєтські газети далі вміщують гнівні статті, в яких виразно видно бажання відповідно висвітлити кримську таємницю.

Совєтські пропагандисти пишуть не проти німців, навіть не проти німецьких катів. Вони таньобляють *гітлерівських* злочинців, яким допомагали «*добровільні татарські батальйони*». Згадка про татарські батальйони є в кожній статті принаймні двічі. Нехай звернуть на це увагу ті, що домагаються повернення на Крим виселених звідти татарів.

Деякі татари були на службі в німців. Можливо, що деякі вбивали людей на Криму. Та вони, мабуть, не ждали приходу Сталінової армії. Сталін, який ще до війни виселював татарів з Криму, 1944 року почав вивозити їх поголовно. Останнім часом представники 200,000 виселених і розсіяних татарів почали домагатися права вернутися додому. Ніякої відповіді не було. Тепер їм пригадали «татарські батальйони».

Сталін, який, за свідченням Хрущова, хотів виселити всіх українців, прилучив Крим до Української ССР. Цей «дарунок» є водночас другою кримською таємницею. На Крим почали висилати українців із західних областей. Це ще можна зрозуміти. Труднійше збагнути, чому вряд із кожним новим українцем шлють хоч десятьох людей з Московщини. Це, мабуть, за те, що до Гітлера пристали не дрібні російські батальйони, а вся армія Власова.

ЕКЗАРХ ФІЛАРЕТ МІЖ ДВОМА МИРАМИ

Київський митрополит Філарет, український екзарх московського патріярха, написав різдвяне посланнє «преосвященним архипастирям, боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всіх вірним дітям українського екзархату», закликаючи їх не задовольнятися *внутрішнім* миром душі, а дбати також про зовнішній мир у світі.

Трагедія в'єтнамського народу і події на Близькому Сході дуже тривожать київського екзарха, і він у своєму посланні звертається теж до «наших співвітчизників, які з волі промислу Божого опинилися або вже народилися за межами України». Українці, що живуть поза Україною, без сумніву, бажають зовнішнього справедливого миру у В'єтнамі, на Близькому Сході і також в Україні. Вони затривожені численними арештами й переслідуваннями, які діються в Україні. Екзарх Філарет, якщо читає тільки совєтські газети, не міг дізнатися, що в Україні нема зовнішнього миру. Тепер, написавши різдвяне послання, може передсвідчитися таки з власного послання.

Ні в одній газеті України не появилось різдвяне послання київського митрополита. Малий уривок надрукували «Вісті з України», призначені тільки за кордон. Тепер, після Різдва, послання вмістила на останній сторінці торонтська комуністична газета «Життя і слово». У В'єтнамі і на Близькому Сході церковні ієрархи все ще мають куди більший зовнішній мир.

Знайшли напис єрусалимського храму

ЄДИНИЙ ЄВРЕЙСЬКОЮ МОВОЮ

У Єрусалимі 11 січня професор Б. Мазар подав вістку, що в час археологічних розкопів знайдено частину напису єрусалимського храму, зниченого 70 року після Христа.

Напис, виритий на камені, каже: Л'бейт гат'кія, себто: До місця, де трублять.

Камінь упав з південно-західного боку. Це покищо єдиний єврейський напис давнього храму. Зберігся інший напис грецькою мовою, який забороняє нежидам вхід до властивого храму.

Знахідка підтверджує інформацію історика з І сторіччя Йосифа Флавія. У творі «Жидівська війна» (IV, 9) Йосиф Флавій, описуючи жидівську оборону храму, оточеного римлянами, каже, що в одній з оборонних веж священики трубою давали знак, коли починається і кінчається сьомий день (субота).

Єрусалимська газета «Пост» умістила світлину знайденого напису. Характер письма той самий, що у Кумранських рукописах, сказав проф. Мазар.

М. ЛИВИЦЬКИЙ ГОВОРИТЬ ДО ЗЕМЛЯКІВ В УКРАЇНІ

РОЗБИВАЄ ВИГАДКИ СОВЄТСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

Совєтські пропагандисти раз-у-раз торочать, нібито український екзильний уряд діє за чужі гроші, хоче принести в Україну поміщиків і чужих капіталістів, мріє тільки про війну. Все це ганебні вигадки, сказав президент УНР в екзилі Микола Ліваницький.

Його заклик з приводу річниці української самостійности й соборности був переданий у радіо в Україну.

«Від імени Державного центру Української Народної Республіки в екзилі, зокрема від імени екзильного уряду УНР, я хочу привітати всіх українських громадян і громадянок зі святом нашої державности 22 січня, зі святом самостійности і соборности. Особливо я вітаю тих наших земляків і землячок, які перебувають далеко від нас, в умовах режиму російсько-совєтської окупації, і не мають спроможности ані відзначати цього великого нашого національно-державного свята, ані взагалі свобідно висловлювати свої погляди, проте — ми певні в цьому — носять у своїх серцях гарячу любов до своєї поневоленої батьківщини й ідею визволення українського народу», сказав М. Ливицький.

«Совєтська пропаганда, — говорив він далі, — ширить наклепи проти української еміграції, зокрема проти Центру УНР в екзилі.

Ганебним наклепом є, нібито Державний центр УНР і його діячі працюють за гроші якихось чужоземних агентур. Його підтримують морально і матеріяльно Товариства прихильників і співрозмовників УНР і УНРади, що в різних країнах західного світу збирають пожертви серед українського громадянства на визвольну акцію нашого Державного центру. При цьому діячі Центру живуть і виконують свою працю в злиденних умовах і без потрібного апарату, бо матеріяльні засоби дуже недостатні.

Ганебною неправдою є, нібито ми хочемо віддати Україну якимсь новим чужоземним окупантам чи чужоземному капіталові. Ми боремося за визволення України від будь-якого чужоземного панування чи впливу.

Ганебною *не правдою* є ствердження совєтської пропаганди, нібито ми хочемо відновити в Україні панування поміщиків і фабрикантів або накинути ій владу нашого екзильного уряду УНР.

Про це не раз авторитетні заяви складали діячі Державного центру, а зокрема, я говорив кілька разів тому на цю тему так: «Нашим гаслом є відновлення суверенної народовладної Української Народної Республіки. Як це треба розуміти? Ясно, коли ми кажемо «відновлення», то це не означає повороту в Україні реакційних форм правління, повороту колишніх дідичів-поміщиків, фабрикантів і поліцаїв-жандармів або насадження *тоталітарно*-фашистського режиму — всього цього в Українській Народній Республіці не було. І ясно також, що хоч Українська Народня Республіка мала в своїй програмі дуже поступові соціально-економічні й політичні засади, проте не все в майбутній вільній Україні мало б бути таке, як 50 років тому. Бо життя пішло наперед. Коли ми кажемо «відновлення УНР», то це означає, що українці «там» і українці «тут» прагнуть відновлення: справжньої суверенности своєї національної держави; свободи і демократії-народовластва; режиму соціяльно-економічної справедливости; і, беручи назагал, відновлення того стану, в якому було б можливе повсякчасне свобідне волевиявлення українського народу, як то було 50 років тому за проголошеної волі українського народу Української Народньої Республіки. А в своїй відновленій українській державі українці матимуть змогу встановити у себе такий державно-політичний і соціяльно-економічний лад, якого вони собі забажають».

Отже, це програма, до якої свобідно можуть приєднатися й ті українські комуністи, які стануть на шлях незалежности України і скасування *тоталітарного* режиму і державного капіталізму, що тепер панують у СССР.

А щодо т. зв. «накинення влади» сучасного екзильного уряду УНР, то в нас давно вже прийнята постанова, що ми визнаємо кожний справжній уряд справжньої суверенної української держави, який здобуде владу в Києві.

Такою ж ганебною неправдою є, нібито ми сподіваємося і хочемо *війни* поміж Заходом і СССР. Ми війну відкидаємо, бо вона принесе страшні спустошення для України і для всього людства. Визволення України прийде, на наш погляд, шляхом солідарного руху спротиву всіх поневолених російсько-совєтським імперіялізмом народів, не виключаючи і таких росіян, які чесно і мужньо приєднають за неросійськими народами право на державну незалежність і відокремлення від Росії».

«Священство в службі» – тема папського синоду 1971 року

(УПБ, Рим) — Постійний секретаріят всесвітнього єпископського синоду офіційно подав до відома, що темою синоду на 1971 рік буде: «священство в службі». Секретаріят, переглянувши численні пропозиції єпископських конференцій з усього світу, висловився, що синод повинен обговорити такі справи, як роля священика в суспільстві, допущення *мирян* до деяких форм діяльности, які раніш були застережені тільки духовенству, духовне життя священика та цінність безженства.

Ватиканські джерела натякають, що присутність тієї останньої точки на порядку нарад викликає на те, що в обмежених обставинах жонаті будуть допущені до диякончських свячень. *Святіший* Отець уже проголосив, що він допустить свячення жонатих у країнах, де брак священиків критичний.

Останній архієпископський синод помісної Української Церкви, підкреслюючи велику духовну вартість безженського стану, вирішив задержати старовинне право нашої Церкви святити жонатих кандидатів, а також старатися, щоб у країнах поселення, де це право тимчасово припинено, таку заборону знято.

Всесвітній папський синод, який має зібратися в жовтні 1971 року, буде мати форму загального синоду, це значить, у ньому будуть брати участь вибрані представники всіх єпископських конференцій.

Останній синод у жовтні 1969 року мав форму надзвичайного синоду, на який зібралися голови крайових чи обласних конференцій. В останньому синоді від помісної Української Католицької Церкви брали участь, силою свого уряду, верховний архиєпископ Йосиф Сліпий, як голова української єпископату; митрополит Максим Германюк і митрополит Амвросій Сеніщин, як митрополити східного обряду.

Лазер у Києві

ЗРОБИЛИ БЛ. 150 ОПЕРАЦІЙ

У Києві роблять досліди застосувати лазер до потреб медицини, головно хірургії. Науково монографію «Лазери в біології й медицині», яку створила група дослідників від керівництвом академіка Р. Кавецького, висунено на здобуття державної нагороди УРСР, повідомляє «Радянська Україна».

Що таке лазер? Назва ця взята з англійської наукової назви: Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation (laser у скороченні). Посилення світла за допомогою стимульованого випромінювання енергії дає новому знаряддю, званому лазером, неабувалу силу. Лазер забільшки звичайного ручного електричного ліхтарика пробиває не тільки сталь, а й діямант.

Нема пилу, ножа чи свердла, що міг би рівнятися з лазером.

Перший оптичний квантовий генератор (лазер) створено недавно (трохи більш як десять років). З того часу лазер використовують у найрізноманітніших галузях науки й техніки.

У Києві, вперше в цілому СССР, почали вивчати дію променя лазера на пухлину. Дослідники Інституту експериментальної та клінічної онкології вже зробили бл. 150 хворим операцію за допомогою лазера. «Після спалаху лазера, який триває тисячну частину секунди, пухлина твердішає і мертвіє; настає некроза — відмирання пухлинної тканини, а потім утворюється рубець, який згодом стає ледве помітним».

Лазера вживають у найделікатніших операціях (очі, пухлини). Деякі хірурги сподіваються, що згодом лазер зробить багато операцій безболісними і безкровними.

Книжка «Лазери в біології й медицині» дає огляд дотеперішніх досліджень. Її написали Р. Кавецький, В. Чудаков, Є. Сидорик, М. Гамалія і Т. Когут.

З НОВИХ ВИДАНЬ

КНИЖКА РЕПОРТАЖІВ

В. Софронів-Левицький. Кланялися вам три України. Торонто-Вінніпег, Новий шлях, 1970, стор. 176. Ціна: 4 дол.

Три України, що кланяються вам у цій книжці, це українські громади чи й окремі люди в Югославії, Чехо-Словаччині й Польщі. Туристичні репортажі В. Левицького написані легко, цікаво й культурно.

До інформацій про українців трьох сателітних держав додані теж деякі місцеві літературні твори.

ДЛЯ ПОСЕЛЕНЦІВ КАНАДИ

д-р Богдан Казимира. Успіхи і труднощі у великому замірі. Рим 1970, стор. 54.

Божий слуга митрополит Андрій Шептицький багато дбав про українських поселенців Канади і, скільки міг, опікувався ними. На підставі документів історик Б. Казимира висвітлює плян митрополита домогтися, щоб емігранти зі західноукраїнських земель і Югославії поселювались укупі в Канаді. Робились теж заходи заснувати в Канаді студитський манастир.

Ця публікація — відбитка зі журналу «Богословія», де праця Б. Казимири була вміщена.

«ШАШКЕВИЧІЯНА»

Найновіше число «Шашкевичіяни» головно присвячене культові Маркіяна Шашкевича на Буковині. Про це пишуть два автори: Михайло Григор та Павло Кучерявий у статтях „Степан Смаль-Стоцький — відродитель Буковини" і „Буковина шанувала великого Маркіяна".

У статті „Призабутий попередник Шашкевича" о. І. Назарко розказує про о. Юлияна Добрянського ЧСВВ, який писав вірші народною мовою ще перед історичним виступом Шашкевича.

М. Марунчак у статті „Данило Танячкевич та ідея патріярхату в добі національного відродження" зображує постать визначного ідеолога студентських громад 70-их років минулого сторіччя.

Є теж передрук цінної статті В. Щурата з 1911 рч „Двз перші публічні виступи Маркіяна Шашкевича".

«Шашкевичіяна» появляється двічі на рік як періодичний збірник Інституту — заповідника Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі. Адреса: Markian Shashkevych Centre, 49 Euclid Ave., Winnipeg 4, Man.

ДЛЯ ДІТЕЙ

Іван Смолій. Сонцебори. Казкове оповідання для дітей. Брюссель, 1970, стор. 44. Ціна: 2 дол. Адреса видавництва: Union de la Jeunesse Ukrainienne, 72, Bld Charlemagne, 1040 Bruxelles, Belgium.

Це видання має кольорові малюнки Галини Мазепи. Оповідання Ів. Смолія було відзначене нагородою на конкурсі Об'єднання працівників дитячої літератури 1965 року.

ПАМ'ЯТІ МАРІЇ БІЛЯК

Прикра вістка ждала мене, коли я в половині грудня приїхала з Европи додому: 28 листопада 1970 р. в Маямі на Фльориді померла одна з найвизначніших постатей українського жіночого руху: бл. п. Марія з Ляховичів Біляк.

Вона народилася 1894 року в Західній Україні в патріотичній родині Ляховичів. Одружена була з д-ром Степаном Біляком, відомим адвокатом і послом до сойму. Вони проживали в Городку Ягайлонськім, а потім у Львові. Покійна була головою філії Союзу українок у Городку Ягайлонськім, а потім членом головної управи Союзу українок у Львові.

Як організаційна референтка об'їхала всю Галичину, відвідуючи філії і кружки СУ. Була членом підготовчого комітету конгресу українського жіноцтва в Станиславові в 1934 р. і доповідачкою на ньому.

1940 р. виїхала зі Львова й опинилася в Кракові. Тут з рамени Українського Центрального Комітету об'їхала українські землі, що були під німецькою окупацією: Люблинщину, Полісся, Підляшшя й Лемківщину і засновувала жіночі секції при УД-Комітетах, щоб жіноцтво могло вести власну працю.

1941 року, коли большевики вийшли зі Львова, вертається туди. Якийсь час керує спільно з Константиною Малицькою організують «Жіночу службу України», якої відділи творяться в Галичині і на східних землях України. Німецька окупаційна влада скоро закрила їх і заборонила працю.

Приходить 1944 рік: знов назвала зі сходу. Д-р Біляк з дружиною вибрали до Німеччини. Опинившись у таборі Дельменгорст у північно-західній Німеччині, Марія Біляк була співзасновницею й організаторкою Об'єднання українських жінок (ОУЖ), заступницею голови головної управи і головою на англійську зону.

На світовому конгресі українського жіноцтва в Філядельфії в 1948 р. її вибрано до управи СФУЖО, і на тім пості вона була близько 15 літ.

По приїзді до США панство Біляки поселилися в Маямі на Фльориді, де жила їх рідня. Покійна працювала на прожиток своєї родини. 1950 року помер її чоловік д-р Ст. Біляк. Вона виїхала до Філядельфії, де включилася в працю Союзу українок Америки. Довгі роки була організаційною референткою. В тому часі об'їздила відділи СУА, виступала часто як промовець на з'їздах і святкуваннях СУА. 1959 року була членом підготовчого комітету конгресу СФУЖО в Нью Йорку і брала в ньому активну участь. Після того, в 1960 р. вернулася на Фльориду, де прожавзла зі сестрою Анною Рижевською.

Була постійно співробітницею журналу „Наше життя" та інших. Багато читала, цікавилася подіями в Україні і жила вірою, що український нарід не загине.

Бл. п. М. Біляк була знаменитим промовцем; відзначалася організаторським хистом. Була діяльною до кінця життя.

Особисто, як людина, була дуже ввічлива й добра. У Львові в її домі молодь і студенти завжди знаходили потрібну поміч. З вдячністю завжди пам'ятаю і я, що вона в 1941 році рятувала від голоду мого чоловіка і мене.

Відійшла одна з найкращих громадянок та організаторок українського жіночого руху наших часів, небуденна людина і щира патріотка, що вивсь свій вік працювала для добра свого народу і його кращої долі.

Ір. Павликовська

На допомогу Пакістанові

Канадська Рада Церков сподівається дати 102 мільйони доларів на допомогу жертвам буревію й повені в Східному Пакістані. Католики Канади обіцяли сказати 50 мільйонів.

До Пакістану вже вислано 10,000 дол.

Це конкурс для вас, молоді читачі

Скільки ви, молодий читачу, прочитали українських книжок?

Скільки іншомовних книжок про Україну чи українські справи?

Шкільна рада едмонтонського відділу КУК проголосила конкурс для молодих читачів (12-18 років), яким будуть присуджені нагороди. Самі візьміть участь у конкурсі та заохочуйте інших.

До конкурсу допущена молодь 12-18 років Едмонтону і всієї провінції Альберти.

* * *

КОНТРОЛЬНИЙ ЗАПИТНИК

1. Ваше ім'я і прізвище.
2. Адреса.
3. Загаловок прочитаної книжки чи книжок.
4. Автор чи автори.
5. Місце видання, рік видання, видавництво.
6. Кількість сторінок.
7. Чи знаєте інші твори того автора? Подайте їх.
8. Про що мова в книжці (не більш як 5 речень).
9. Що найбільш вам сподобалось у книжці (одне-два речення).
10. Чому ви прочитали цю книжку: як обов'язкову лектуру в школі? за порадою батьків? за порадою когось іншого?
11. Звідки ви роздобули книжки: позичили в бібліотеці (котрій)? позичили в товариша чи товаришки? батьки купили?
12. Що вам не подобалось у книжці (лише кілька речень).

Пояснення. В цьому конкурсі будуть: перша нагорода — 40 дол.; друга — 30 дол.; третя — 20 дол., а також декілька нагород по 10 дол. для заохоти.

Журі, присуджуючи нагороди, візьме до уваги кількість і якість прочитаних книжок, оригінальність відповідей і добре володіння українською мовою.

Відповіді на контрольний запитник (поданий вище) треба написати на окремій картці. Просять позначити відповіді числами, як подано в запитнику.

Читач, якщо подас більшу кількість книжок, ніж відповіді на контрольний запитник напише на окремих картках для кожної книжки.

Треба виповнити теж анкету (подану нижче).

Відповіді на анкету і контрольний запитник вислати в запечатаній коверті не пізніш як 26 лютого цього року на адресу: Mr. Paik, 11338 - 105 St., Edmonton, Alberta.

АНКЕТА МОЛОДОГО ЧИТАЧА

1. Ім'я і прізвище .....
2. Адреса й телефон .....
3. Дата й місце народження .....
4. До якої школи ходите? .....
5. До котрої кляси? .....
6. Чи належите до української організації молоді? .....
7. Якщо так — до якої? .....
8. Чи належите до антломовної організації молоді? .....
9. Якщо так — до якої? .....
10. Скільки прочитаних книжок подасте на конкурс? ....., в тому: книжок українською мовою: .....; чужомовних про Україну .....
11. Від кого ви дізналися про цей конкурс? .....
12. Які ваші завваги щодо конкурсу? .....
13. Чи треба робити такий конкурс у час літніх вакацій? .....
14. Чи знаєте, що міська бібліотека („паблік лайбрері") має багато українських книжок? .....
15. Чи позичаєте звідти книжки? .....
16. Чи знаєте, що міська бібліотека може замовити для вас бажану книжку? .....
17. Чи знаєте, що в Едмонтоні є українські бібліотеки: в Інституті св. Івана, 11024-84 ave., тел. 439-2320, і в УНО, 10629-98 вул., тел. 422-5246.

Заявляю, що відповіді на контрольний запитник та анкету я написав без сторонньої допомоги.

Дата й підпис .....

СТОРІНКА САСКАЧЕВАНУ

SASKATCHEWAN PAGE

1306 - 20th St. W., Saskatoon, Sask.

Рік 6. Телефон: 242-6364 Ч. 1

Редагує: Анна Марія Баран

БЕНКЕТ В ЧЕСТЬ ГУБЕРНАТОРА ПРОВІНЦІЇ

Українці міста Саскатуну привітали Високодостойного п-ра Стефана Воробця як губернатора провінції Саскачевану.

"Якраз точно за місяць сповниться один рік, коли 22 грудня 1969 року, прем'єр Канади назначив на високе становище лефтенанта губернатора Саскачевану пана д-ра Стефана Воробця. Вістка ця скоро поширилася між українською спільнотою. Широким і далеким відгомоном перейшла вона по пресі, тут у Канаді, а відтак і в Европі. Думаю, що про те знають і наші рідні в Україні".

"Це історичне назначення не могло пройти мовчки в тому місті, де живе й працює п. д-р Воробець, тобто в місті Саскатуні. Сьогодні оцим бенкетом зорганізоване українське громадянство хоче виявити високодостойній особі пана губернатора свою пошану й вдячність".

Такими словами відкрив величавий бенкет на пошану Високодостойного Губернатора в неділю, 22 листопада, господар бенкету о. радник В. Івашко, після молитви, яку проказав настоятель української грекоправославної катедри Пресв. Трійці о. Гр. Удод, в заступстві неприбулого Владики Бориса.

У великій театральній залі Осередку молоді при катедрі св. Юрія, за святочно прибраними столами, засів увесь провід українського зорганізованого життя в Саскатуні. Понад 60 різних організацій та установ репрезентували 348 учасників бенкету. О. господар слушно завважив, що майже всі учасники бенкету репрезентують якусь організацію чи установу й усі повинні би сидіти за головним столом, чого однак технічно не можна виконати. Тому за головним столом сиділи лише представники деяких організацій та установ. А саме: п. Василь Дудар, п-і Геня Стратійчук, п. Юлія Стецишин, п-і Леся Удод, п. Роман Романів, п-і Рома Франко, проф. Константин Андрусишин, п-і Марія Чернецька, о. митрат д-р Василь Кушнір, п-і Анна Марія Баран, Преосвящ. Кир Андрей Роборецький, о. радник Володимир Івашко, Губернатор д-р Стефан Воробець, п-і Михайлина Воробець, п. Ерні Бойчук — особистий аднютант губернатора, суддя п-і Марія Беттен, п. Стефан Франко, о. Григорій Удод, п-і Саверя Стецишин, п. Іван Стратійчук, п-і Елеонора Романів, п-і Грейс Бойчук, п. Мирон Чернецький, п-і Аделя Дудар, п. Теодор Баран, п. Івась Беттен. Учасників головного стола дібрано з уваги на їхній уряд чи заслуги.

Програма святкового вечора складалася з бенкетуючої вечері, яку старанно приготовили й подали членкині катедрального відділу ЛУЖК, під проводом голови відділу п-і Ф. Шинкарук, привітальних промов, мистецької частини та слова Губернатора.

Привіти від саскатунського зорганізованого громадянства склали голова відділу КУК та голова Комітету Українок Канади, які були організаторами вечірки. Голова відділу КУК п. Ст. Франко сказав, що назначення губернатором Саскачевану сина українських канадських піонерів є відзначенням й признанням для всіх канадських українців за їхній вклад в розбудову Канади.

Голова відділу Комітету Українок Канади п-і А. Марія Баран, передала привіт від зорганізованої жіноцтва Канади п-ву Юстинові і Марії Воробець, батькам губернатора та його Достойній Дружині п-і Михайлині Воробець. Президент КУК о. митрат Кушнір зачитав привіти словом від президії КУК, підкреслюючи завдання та значення професіоналістів для кожного народу, а зокрема для українців у різних країнах їхнього поселення. Слово нашого достойного гостя було повне щирого, глибокого патріотизму та журби за долю й прийдешнє цілого українського народу.

В мистецькій частині програми виступили: танцювальна група "Євшан" з двома гарно виконаними танками, квартет студенток Інституту ім. Петра Могили та солістка п-і Харитя Клярк, відома наша співачка.

Кінцеве слово сказав губернатор д-р С. Воробець, якого представила привітним судця п-і Марія Беттен.

Коли губернатор вступав до свойого слова, на залі зірвалися щирі та сердечні оплески, які довго-довго не вгавали. Привітні повстанням з місць та оплесками виявляли свою велику симпатію та признання для надзвичайно милої та неменше скромної особи губернатора, який для всіх є відомий як д-р Воробець. Щирі оплески та привітання зворушили й самого губернатора, який і стверднив те, розпочинаючи своє слово. Губернатор говорив наперед по українськи, а відтак по англійськи. Він розказав про початки життя та важкі злидні наших піонерів у Канаді, про їхню глибоку релігійність та пристосування до різних обставин, що й було таємницею успіхів, які сьогодні втішається українська спільнота в Канаді. Чи будемо втішатися тими успіхами й надальше, то залежить від прийдешнього покоління та від нас усіх — закінчив свою українську промову губернатор.

В англійській промові губернатор говорив про свій уряд губернатора, який він сповняє як канадець українського роду для всіх мешканців провінції. Також щирі і довготривалі оплески, як на початку, наступили після промови губернатора. В часі оплесків увійшли на залю студенти Оксана Лазурко і Ковальський і вручили дружині губернатора розкішну китицю троянд, а Губернаторові дуже гарно виконану інкрустовану касету. Після того всі приявні заспівали традиційне "многая літа".

Губернаторові дякував за промову п. І. Стратійчук, а відтак Преосвящ. Кир Андрей закінчив свято молитвою, яку враз із Владикою проказали всі приявні.

Після офіційного закінчення учасники святкового вечора ще довго залишалися в залі, підходили до Губернатора, його дружини та його старенських батьків-піонерів та складали особисто свої побажання.

Цілим вечором розходилися учасники святкового вечора домів, залишаючи на столах просторі, гарно вдекоровані залі, зорич голубих та жовтих квітів, головний стіл потрійні свічки-свідків милого торжества, яким українська громада Саскатуну врочисто відмітила небуденну подію в житті українських поселенців у Канаді — призначення першого провінційного губернатора українського роду.

ДЕНЬ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В САСКАТУНІ

Як було заплановано заздалегідь, 6 грудня відбулося в авдиторії Осередку молоді при катедральній церкві св. Юрія свято помісности Української Католицької Церкви. Підготовку свята займалися Рада за патріярхію УКЦеркви та комітет для влаштування дня помісности.

Підготовка свята натрапила на деякі непредбачені труднощі. Несподівано захворів важко саскатунський Владика Преосвящ. Кир Андрей, який і досі ще перебуває під лікарською опікою. Отже предбачена в програмі архиєрейська Св. Літургія вже не могла відбутися. До того вже сама вістка про важке захворіння дорогого Владики пригнобила усіх вірних Саскатунської єпархії й здавалося, вилинула не дуже добре на підготовку свята. Та свято відбулося досить успішно.

Врочисту св. Літургію відслужив о. радник В. Івашко, з участю катедрального хору. На Службу Божу прийшли громадно вірні, які вщерть заповнили катедральний храм та молилися за потреби нашої Церкви. Численна частина вірних в Службі Божій та попольдні в академії вимагала від них чималої особистої жертви. Саскатун та цілу провінцію пристигали були того тижня гострі морози та завальні снігу. Тож дійсно треба було таки принести жертву зі себе, щоб прийти й до церкви й на академію.

На академію, яка розпочалася в год. 3:30 попол., прийшло багато наших вірних, втому в великому числі чоловіки, які, звичайно, не дуже радо ходять на того рода імпрези.

Програму святочної академії відкрили об'єднано члени "Пласту" та СУМ піснею "Царю небесний". У вступному слові, що було чітко й зрозуміло для всіх виголосив о. радник В. Івашко, бесідник з'ясував теперишне положення нашої церкви та її потреби. Після того хор ЛУЖК при катедрі св. Юрія відспівав Гайворонського "Пречистая Діво Мати" та, "Молитву", слова Р. Купчинського, музичне оформлення Я. Бубнюка. Вірш "Блаженнішому Йосифові" дуже дбайливо відделкламувала Марія Чиж. Першу частину програми закінчив виступ молодечого хору із піснями: "До праці" і "В сильній надії".

Після того п. З. Кручько з Вінніпегу виголосив доповідь про Українську Католицьку Церкву. Бесідник переповів історію ліквідації Української Католицької Церкви з Західній Україні, вказав на численні жертви тої ліквідації та дальше переслідування Української Католицької Церкви в катакомбах, яке проявляється в арештах та засудах єпископів, священників та вірних, які залишилися вірними своїй прадідній Церкві. Наслідком того й виник задум скріпити й посилити Українську Католицьку Церкву в країнах поселення українців у вільному світі. Завершенням розбудови Української Католицької Церкви має бути патріярший устрій. Доповідач перейшов коротко старання про українського католицького патріярха протягом історії, згадав про рішення Українського Єпископського Синоду за наших днів, на основі яких реалізується справа Української Патріярхії, відмітив користі зі створення української католицької патріярхії та труднощі в реалізації цього. Свою промову закінчив в бесідник цитатами із промов Папи Павла VI та Верховного архиєпископа Блаженнішого Йосифа, що відносяться до нашої Церкви та її завершення патріяршим устроєм. Святочна громада, вдячна бесідникові за його вичерпуючу доповідь, нагородила його щирими оплесками.

Академія закінчилася виступом катедрального хору, що на його тлі сумівка Люба Кузьма з запалом продекламувала вірш "Надія", а відтак п-і А. М. Баран від Ради мирян та Комітету свята склала подяку всім виконавцям програми. Вона також просила включити до поіменно схвалених висновків програми до Апостольської Столиці започаткувати беатифікаційні процеси за проголошення святими мучеників за віру споміж українського народу, що ними вкрасилася Українська Католицька Церква протягом останніх десяток років.

Хор закінчив свято піснею "Під Твою милость", а відтак це відспівав молитву "Отче наш" за поворот до здоров'я Преосвящ. Владики Кир Андрея. Приявні вислухали цю молитву настоячи, а відтак спільно відспівали пісню: "Боже, послухай блаженні".

День Помісні Церкви підготовив окремий комітет у складі: д-р М. Стадник — голова, а п. Т. Пасічник, п. О. Войтович, п. С. Кузьма, п-і Н. Нагачевська та п. Н. Зварич — члени. Велику поміч в підготовці та переведенні свята подав комітетові о. радник В. Івашко. Хорами диригували п. С. Чепига і студ. П. Гненний.

Похорон дяка піонера Гр. Світенького

В середу, 28 жовтня 1970 відійшов у вічність піонер — дяк бл. п. Григорій Світенький, котрий два дні перед своєю смертю вислухав св. Літургію в церкві св. Юрія в Принс Альберт, прийнявши св. Тайни.

В п'ятницю, 30-го жовтня о. д-р Г. Миколів, парох церкви св. Юрія в Принс Альберт, відправив в тійже церкві панахиду по покійному Гр. Світенькому, а в суботу, 31-го жовтня Преосвященнійший Кир Андрей Роборецький, Владика українців католиків Саскачевану, при співучасті о. прелата О. Пасічняка з Ріджайни, о. радника Н. Будза з Войди, о. радника В. Івашка зі Саскатуну, о. д-ра Т. Миколова, оо. ректорів І. Ворони зі Саскатуну та В. Кастюка з Порктону відправив архиєрейську заупокійну св. Літургію за упокій душі покійного Григорія. До св. Літургії співали о. д-р С. Гарванко, гість дяк з Ріджайни. І. Гавдида та місцеві дяки Н. Камінський та А. Оліщенський. В часі св. Літургії виголосили відповідні до хвилини проповіді о. д-р Миколів по прочитанню св. Євангелії, а Владика Андрей при кінці св. Літургії.

Як в часі панахиди так і в часі Архиєрейської Служби Божої церква була виповнена родинною, приятелями та знайомими.

Тіло покійного Григорія похоронено на місцевому католицькому цвинтарі.

По повороті зі цвинтаря родина покійного запросила всіх учасників похорону на поминальний обід, що відбувся в парафіяльному домі. Обід приготовили членки відділу ЛУЖКК при церкві св. Юрія. Господарем обіду д-р Г. Миколів, котрий по черзі поклеркував бесідників, що працяли в останнє покійного Григорія Світенького, а саме: о. В. Івашка (говорив в українській мові), о. В. Костюка (в англійській мові), о. прелата О. Пасічняка (в українській мові), о. І. Ворона (в англійській мові) і вкінці і сам о. д-р Миколів як місцевий парох.

Привітні на похороні представник тижневика "Українських Вістей" Т. Баран зложив від редакції та адміністрації того тижневика співчуття дружині, дітям та внукам та попрацював в останнє покійного, підчеркуючи його довголітню співпрацю з "Українськими Вістями" як їх передплатника, кольпортера, дописувача та збірщика на пресовий фонд "У. В."

В кінцевому слові Владика Андрей ще раз підчеркнув всі добрі прикмети характеру покійного Григорія, а головно довше говорив про любов до Бога і любов до ближнього, що виповняли ціле життя покійного.

Отці парохи, що брали участь у заупокійній св. Літургії, як теж говорили про певні етапи життя покійного — то священики, з котрими покійний співпрацював як дяк в різних місцевостях як: Мек Довал, Бруксбі, Нипавін, Гронлід, Шел Лейк та в Принс Альберт. Багато священиків, з котрими покійний співпрацював, не могли бути приявними на його похороні, бо деякі відійшли у вічність, деякі важко дуже (о. Шумей), деякі знова виїхали зі Саскачевану навіть до інших держав.

З працьовитих промов Владики Кир Андрея та отців парохів можна було представити собі покійного Григорія як людину, що всеціло віддала себе для служіння Богові та народові, не дивлячись на матеріяльні користі, а часто навіть з кривдою для своєї родини, бо нераз треба було стратити і два три дні на подорож на недільні відправи за мінімальну винагороду. То були часи, в котрих подорожі відбувалися при помочі коней, або волів).

Найстарший син покійного Григорія Михайло в імені родини покійного зложив щиру подяку в першій мірі Владиці Кир Андрееві, всім священикам та дяках за поминальні відправи в церкві та на цвинтарі, цаним з відділу ЛУЖКК за приготовання обіду та всім тим, що в останнє своєю участю в похоронах покійного попращали його на вічний спочинок, всім тим, що зложили квіти на могилу покійного та жертвували на Служби Божі за упокій душі покійного.

Зі записків родини покійного, як теж зі споминів про покійного, що їх отримав автор тої статті листом від пані Д. Борух та її сина Евгена з МекДовал — покійний Григорій Світенький народився 10-го жовтня 1881 р. в Ланівцях, — Західна Україна. Да Канади приїхав 1914 р. і поселився в Блейн Лейк, де й одружився з Анною Голик 1918 р. Шукаючи кращої землі для ведення господарки, покійний Григорій 1928 р. купив гомстед, що був віддаленій 4 милі на схід від МекДовал і там прожив більшу частину свого життя в Канаді. Використовуючи свої поїздки, як дяк в довколишній околиці на релігійні відправи, — намовляв українські родини на поселення біля Мек Довал, — що почасти йому вдалося, бо вже 1944 р. було досить українських родин, щоби започаткувати зорганізоване парафіяльне життя включно з будовою власної церкви. Попри провадження власної господарки, покійний Григорій як ісполитований дяк був великою поміччю для священиків, що обслуговували парафії та місійні станиці на півночі від Саскатуну. В його домі часто перебували священики і покійний часто з гордістю згадував, що має честь гостити в себе Преосвященнішого Кир Андрея та його родичів. Покійний Григорій був частим дописувачем до "Українських Вістей" про важливіші події у релігійному та громадському житті українських громад в околиці Принс Альберт, як теж про важливіші події в житті українських родин. В особі покійного Григорія відійшла людина, що протягом більше як половину сторіччя була одною з найбільше знаних постатей в Північному Саскачевані. Його милий голос часто звучав в час церковних відправ, весіль, похоронів, хрестин, з його добрих та щирих порад часто користали українські поселенці.

бл. п. Гр. Світенький

Покійний Григорій залишив у великому смутковій дружину Анну, дочку Рожу зам. Матвіщин, синів Михайла, Йосифа, Стефана та Івана в Принс Альберт, Петра в Летбридж та Володимира в Гамілтоні, як також 19 внуків.

З переведеної збірки на пресовий фонд української преси призначено "У. В." 15.00 дол.

За жертву щиро дякуємо, а покійному Григорієві вічна пам'ять.

Ріджайна, Саск.

ПОХОРОН бл. п. ТЕОДОРА ЦІЖА

бл. п. Теодор Ціж

В четвер, 22 жовтня відійшов на вічний спочинок ол. п. Теодор Ціж, прожившии 80 років. Він народився 9 липня 1890 р. в селі Грабовець, пов. Ярослав, Західна Україна. До Канади він приїхав самітний в 1912 р. й осів зразу в Вінніпегу, а в 1915 р. переїхав до Ріджайни, де дістав працю при залізничній компанії СНіАр. В 1921 р. він одружився з Марією Шесюк, що походила з Сифтон, Ман. В Сі-Пі-Ар-ській компанії він працював до 1955 р., а останніх 15 років він був на відпочинку.

Від самого початку побуту в Ріджайні він включився враз з дружиною в українське організоване життя та в парафіяльну працю церкви св. Василія. Скрізь був він точним і жертвенним членом.

Похорон покійного відбувся в суботу, 31 жовтня з церкви св. Василія. Всі похоронні обряди відслужив о. прелат О. Пасічняк в сослужінні о. А. Шесюка. Під час панахиди та похоронних відправ співали: І. Гавдида, Ю. Гук та п-і Е. Галапац. Працьобне слово сказав о. прелат О. Пасічняк. Тлінні останки покійного зложено на цвинтарі Ріверсайд в Ріджайні.

Після похорону дружина з родиною запросила учасників похорону на поминальний обід до церковної авдиторії. Перед обідом проказав молитву о. А. Шесюк, а по обіді промовляв о. прелат О. Пасічняк, який висловив співчуття родині покійника. Окрім о. пароха складали висловп співчуття: п. Ю. Гук від парафії, о. А. Шесюк від родини дружини покійного та п. А. Тополянцький від УНО та української кооперативи.

Всім учасникам похорону, родині спозза Ріджайни, о. прелатові О. Пасічнякові, о. А. Шесюкові, дяках і співакам, членкиням ЛУЖК за приготування поминального обіду та похоронному заведению Спірс склав подяку син покійного Василь. Закінчив промови о. прелат О. Пасічняк, який попращав покійного від імені всіх організацій, які стратили щировідданого й жертвенного члена, а від так, усі приявні відспівали "вічная пам'ять".

Покійного оплакують дружина Марія, сини Василь, дочки Анна і Настасія, два зяті та 8 внуків.

З нагоди похорону син покійного, Василь передав 20.00 дол. на "Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному вічна пам'ять.

А. Тополянцький

5,000 ІТАЛІЙЦІВ ПОКИДАЮТЬ КВЕБЕК

(Кан. сц.) — Представник італійської громади в Монреалі твердить, що понад 5.000 італійців, мешканців Квебеку, покинули провінцію протягом останніх років і вважає, що багато більше виємігрує, якщо сепаратистський рух набере більше сили. Ніколя Чамара, редактор і видавець найстаршого в Канаді італійського часопису "Ль Чіттадіно Канадезе" висловив свою опінію на радіопрограмі СіБіСі, яка розглядала побоювання національних груп в Квебеку щодо сепаратизму.

П. Чимарра сказав, що для виїзду стільки італійців в Квебеку є різні причини, наприклад, брак заробітку, труднощі пристосування до франко-канадського суспільства і незнання мови. Але він сказав, що найважливіша причина, правдоподібно, то поширення сепаратизму. "То націоналістичний рух, а націоналізм може довести до насильства. Якби Квебек відокремився від Канади, першими терпіли би англо-французькі мешканці провінції тому, що вони не мають політичного впливу."

Він сказав, що багато італійців вирішило з Квебеку перед виборами 29-го квітня, побоюючись їх висліду. Вони виїхали до Онтаріо або на прерії, а багато повернулося до Італії. "Ті останні були гірше підготовлені і попали в паніку," сказав він. "Вони не знали, чого сподіватися і через те вони виїхали." (Канадська Преса).

ПОДЯКА – З НАГОДИ МОГО 40 ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА

Ощм — прилюдно складаю мою найщирішу подяку Всевишньому за всі одержані в моїому житті благодатті, — та зате, що дозволив мені дожити оцего віку. Рівнож складаю мою найвищу подяку Пречистій Діві Марії Матінці Божій, від якої задля моїх молитов, я одержував багато разів потрібну ласку й поміч в особистому, родинному й парафіяльному житті. Складаю мою щиру подяку Їх Блаженству, Верховному Архиепископові й Митрополитові, й Кардиналові Кир Йосифові та Їх Преосвященству Архиепископові Кир Іванові, за їхні привіти з нагоди мого 40 ліття священства та їх увагу до моєї скромної, та нічим спеціальним не заслуженої особи. Складаю мою щиру подяку Їх Преосвященству Кир Нілеві, за те, що по военних лихоліттях, з повним довірям приняв мене до звязи з Єпархіяльним Духовенством, та затруднив, як душпастиря серед нашого дорогого народу. Що в днях мого 40 ліття привітав мене листом повної любови зі щирими побажаннями й благодарственними молитвами, й відзначив мене почесним радником Едмонтонської епархії. Складаю мою щиру подяку моїому сусідові о. Миколі Дядьові, що в порозумінні з моїми парафіянами, парафіяльним комітетом, та управою ЛУКЖ, й родиною Степана Романюка, приготовили мені милу несподіванку. Складаю подяку моїй сестрі Ірені Білоскурській, що спільно зі своїм мужем повідомили про те, мою ближчу й дальшу родину та зі їх щирії й сердешні побажання й дарунки. Складаю мою щиру подяку усім девять священникам, обох обрядів, які взяли участь у благодарному Молебні та ювілейному бенкеті. Складаю подяку родині доктора Шолдри, та родині лікара Прокопишина за їх участь і побажання. А щоб у виднимий спосіб, показати мою вдячність і парафіянам і тим всім, що чито побажаннями, чи дарами, чи участю в благодарнім молебні, й бенкеті й його приготування, складаю ще мої жертви на:

1. Патріярхат $500.00
2. На фундацію Т. Шевченка $200.00
3. На Дім молоді в Торонті $100.00
4. На місцевий ЛУКЖ $100
5. На книжку про Семинарію $50.00
6. На пресфонд Гомону Укр. $25.00
7. На пресфонд "Укр. Вістей" $25.00

Складаю подяку Гол. управі Л. В. У. і відділові Л. В. У. в Летбридж, Братству колишніш вояків — 1-шої Укр. Дивізії У. Н. А. кол. професорам, приятелям, товаришам, знакомим, за прислані побажання, й дарунки, які не тільки на день 8 листопада, але і ще дальше почтар приносить, від тих, що вже з часописів про те дізнались. Вічна Всевишній винагородить вам всім сторицею.

о. Любомир Роман СИВЕНЬКИЙ

Карвел, Алберта

ПОХОРОН бл. п. ІВАН РОНСЬКОГО

бл. п. Іван Ронський

Листопад 18. 1970 р. вирізбився в родини Ронських одним із найбільш сумних днів. Того дня у вечірніх годинах ненадійно відійшов у вічність бл. п. Іван, муж, батько і дідо своїй родині. Він заснув спокійним сном праведника у своїому домі, у своїому кріслі. Відійшов тихо і спокійно, як тиха і спокійна була його влача і ціле трудолюбиве життя.

Покійний Іван народився 16. січня, 1902 р. в селі Турадри, жидачівського повіту. Тут покінчив вселюдну школу. На 26-ому році життя одружується з Іванкою Дудак. Невідрадні економічні та неспиятливі політичні обставини заставляють його тогож 1929 р. покидати Рідний Край та емігрувати за океан в Канаду. Тут в місцевості Карвел Алберта влаштовується на працю при залізниці, шукаючи рівночасно власного притулку для себе й своєї дружини, яка скоро, бо вже в 1929 р. приїздже до нього. Молода пара, а особливо іван за важко запрацьовані гроші невдовзі купує в Карвел фарму й радо, поза працею при залізниці, займається частинно господаркою, а решту виймає іншим.

Івана та Іванку Бог благословить двоїма дітьми Миколою та Надією, а згодом шістьма внуками.

Покійний Іван, що любив над усе свою Церкву, обряд і нарід, приїхавши до Канади зразу стає членом української католицької громади у Карвел й активно помагає при будові церкви св. Микола, яка саме тоді була в стані будови. В комітеті займає різні пости, а за щиру працю зискає поміж співпарафіянами довіря й стає головою.

— Покійний Іван ставився з великим респектом до доброго друкованого слова, тому в його хаті найти можна українські книжки й часописі. Він був довгі роки передплатником "Українських Вістей". За його любов і пошану до всього, що рідне діждався він нагороди. Вся його родина, включно з внуками солідно і радо заховує усі обряди і звичаї нашого народу. Розговірною мовою навіть серед внуків є мова нашого народу, себто українська. Це безперечно заслуга родичів: Івана та Іванки. Покійний любив усю свою родину надзвичайно. Не багато говорив, але багато робив. Коли кілька років тому взад відбувалася катехизація для дітей у Карвел, покійний привіз своїх двох внуків з Гінтону, щоб вони скористали з інструкцій про правди Христової віри, мови та звичаїв нашого народу, що їх через два тижні подавали наші невтомні Сестри Служебниці. Треба було бачити зворушливі сльози гордости й радости у діда Івана, коли він бачив своїх двох внуків між приступаючими до першого св. Причаста.

Невдовзі після цього задумали Іван і Іванка продати фарму й перенестися до міста, щоб, по важких трудах, вигідніше відпочати на старші літа. Це вони зреалізували й замешкали в місті Едмонтоні, у набутій власній хаті. Обоє скоро дістають славу добрих і спокійних сусідів, готові кожної хвилини помогти ближньому. Тому усім важко було повірити, що Іван відійшов зцього світу. Він відійшов, бо така воля Всемогучого, але пам'ять про нього залишиться, доки ті, що його знали залишаться між живими.

Парастас відслужив у Похоронному Заведенні Парк Меморіял в Едмонтоні о. М. Гураль і о. Б. Снігурович. Тіло покійного похоронено на цвинтарі Св. Миколая у Карвел. Помимо сильного морозу и великого снігу незвичайно велике число приятелів і знакомих доказало, якою честю людиною був покійний.

Спи, наш дорогий мужу, батьку, діду й приятелю своєм блаженим. Хай Канадська земля буде тобі легкою, а пам'ять про тебе вічною!

З нагоди похорону родина передала на "Українські Вісті" 6.00 дол. та покрила кошти виготовлення кліші. За жертву щиро дякуємо, а покійному вічна пам'ять.

* * *

ПОДЯКА

"Правдивих приятелів пізнається в біді..."

Правдивість цієї народної філософії ми пізнали й відчули, коли недавно стрінуло нас навимовне горе по причині ненадійної втрати нашого найдорощого й ніколи незабутнього бл. п. Івана Ронського, нашого мужа, батька і діда.

Ми просимо Всемогутнього Бога, щоб Він Своїми безмежними благами нагородив усіх вас, наші дорогі приятелі, свояки і знакомі, що в той більчий дня нас час прийшли нам з допомогою. В першу чергу дякуємо Всечесніщим Отцям Парохам: о. М. Гуралеві і о. Б. Снігуровичеві за відслужену похоронною Служби Божої і похоронних відправ та проповідних слова прощання й слова потіхи. Похоронному Заведенню Парк Меморіял за солідну обслугу й поради, сусідам панам з Карвел за приготування обіду в день похорону. Усім добрим християнам за жертви на Служби Божі за спокій душі покійного Івана, усім своякам, сусідам приятелям, краянам, що віддали останню прислугу покійному.

Спаси — Біг!!!

Іванка Ронська — дружина, Микола Ронський — син, з родиною, Надія Павловська — дочка з родиною.

Голлов Лейк, Алберта

ПОХОРОН бл. п. ІВАНА ДЕМКОВА

В суботу, 21 листопада 1970 р. упокоївся в Бозі бл. п. Іван Демків, прожививши 41 років свого трудолюбивого життя.

Покійний Іван прийшов на світ 6 квітня 1929 р. в Лішор, Алта. Його батьки Петро Демків та Марія з роду Ромах походять з Вульки Мазовецької, пов. Радехів, Західна Україна. Батько приїхав до Канади 1926 р., а мати 1928 р. Батьки фарму дали зразу в Лішор, а в 1932 р. перейшли на фарму на Голлов Лейк, де покійний виростав, а відтак помагав батькам фармувати. Як батьки перейшли на відпочинок до Едмонтону, покійний залишився на фармі, де господарив сам до самої смерти — протягом двох років.

бл. п. Іван Демків

Покійний залишив у глибокому смутку своїх батьків, брата Миколая в Едмонтоні та п'ять сестер: Катерину, зам. Стеленко, Тетяну, зам. Малинан обі в Оттаві, Анну, зам. Шеленко в Торолд, Онт., Марію, зам. Лисенко та неодружену Олену — обі в Едмонтоні.

Похорон покійного відслужив у четверг, 26 листопада о. Р. Ганкевич з парафіяльної церкви в Дарлінг на місцевий цвинтар. Після похорону відбувся поминальний обід в парафіяльній залі в Дарлінг заходом батьків покійного. В суботу, 2 січня, в сороковий день смерти покійного, відслужив за старанням батьків покійного о. д-р М. Сопуляк в катедральній церкві св. Йосафата в Едмонтоні заупокійну св. Літургію та панахиду, на якій були приявні батьки, родина покійного та найближчі приятелі.

З нагоди похорону батьки покійного передали 15.00 дол. на пресовий фонд "Українських Вістей". За жертву щиро дякуємо, а покійному Іванові вічна пам'ять.

Едмонтон, Алберта

ПОМИНКИ ПО бл п. ЛУЦІ БОДНАР

бл. п. Луца Боднар

В суботу, 14 листопада 1970 р. в церкві Пресв. Євхаристії у Едмонтоні о. парох Я. Федуник відслужив в сороковий день із дня смерти поминальну Сл. Божу й панахиду по бл. п. Луці Боднар, який помер 6 жовтня 1970 р.

Покійний Лука Боднар прийшов на світ в селянській родині Панька і Ксені, в селі Корчмин, пов. Рава Руська, Західна Україна. В доволі численній родині, яка складалася із трьох братів та двох рідних й потім ще двох двоюрідних по мамі сестер, пройшли його дитячі й молодечі літа.

Та не дуже то весела й радісна була його молодість. На 12-тому році втрачає тата, а на 16-тому маму— вчасно остався круглим сиротою. Із тим моментом сирітська доля стала складовою частиною його молодости. Коли закінчив 21 років, забрала його польська влада до військової служби; яку відбув в р.р. 1924-1927, як військовий кухар. По звільненні із війська побачив що немає надії на щасливе майбутнє для нього в родинному селі тож слідом інших, таких як він, покидає рідний край й мандрує в Канаду. До Канади приїхав 17 березня 1927 року до Віллінгдона Алберта. Тут зразу працює як фармерський робітник, а по році переходить на працю до Сі-Пі-Арської залізниці. Як робітник залізничний мандрує по Північній Альберті та Саскачевані, виконуючи різні роботи, зв'язані із будовою чи направою залізничних шляхів.

В році 1932 в Кридор, Саскачеван, одружується із Анною Варцаба, закладає родинне життя та вертає знову до Віллінгдон, де проживає до 1962 р., а потім переходить до Едмонтону, не залишаючи праці при залізниці аж до свойого спенсіонування в 1968 р. Весь час, як свідомий національно член української общини народу, був активним членом Союзу Українців Самостійників, членом місцевого Народнього Дому на Віллінгдон й членом своєї церкви.

В тому часі виховав троє своїх дітей: Мирославу, що є учителем, Орисю й Василя. В Едмонтоні оженився вдруге жовтня 1969 р. із вдовою, Євою Браско та зажив спокійним, тихим родинним життям пенсіонера. Одначе ненадійна, коротка недуга серя, перервала несподівано нитку його життя в шпиталі Гленров в Едмонтоні, 6 жовтня якраз на передодні повороту до дому.

В п'ятницю 9 жовтня о. д-р М. Сопуляк відслужив в церкві Пресв. Євхаристії, а по останнью покійний був членом, парастас, а в суботу 10 жовтня о. парох Службу Божу й закінчення похоронів. В час Служби Божої о. парох попрощав теплими словами покійного, який в житті зазнав багато горя, а мало радости, на дорогу вічности.

По закінченні похоронних відправ в церкві тіло покійного Луки спочило на вцинтарі св. Михайла. По похоронах вдова Ева Боднар прийняла всіх учасників похоронів поминальним обідом, що його в церковній залі старанно приладили членки відділу ЛУКЖ.

14 листопада вже проминуло 40 днів від смерти

ДРУКАРНЯ

„УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"

ВИКОНУЄ:

- журнали
- фірмові коверти
- афіші, летючки
- фірмові листи
- візитівки, білети
- книжки
- базарові квитки
- брошури
- весільні запрошення

UKRAINIAN NEWS
10967 - 97 St.
Edmonton, Alberta

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

Ванкувер, Бр.К.: похорон бл. п. Петра Стахова

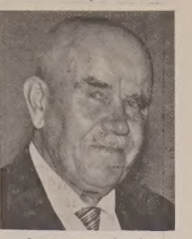

бл. п. Петро Стахів

В вівторок, 29 вересня 1970 р. вранці відійшов у вічність бл. п. Петро Стахів на 82-ому році життя, у ванкуверському загальному шпиталі.

Покійний Петро народився в селі Шидлівці, повіт Гусятин, в Україні, 24 жовтня 1888 р. Тут він провів свої дитячі й молодечі роки і 1907 р. приїхав до Канади. В 1911 р. він одружився з Марією Матковською. Подружжя виховало 6-ро дітей. 46 років свойого життя провів покійний на праці в залізничній лінії в Саскачевані. З того 33 роки прожив у місті Фом Лейк, Саск., працюючи форманом на залізниці. Попри свою професійну працю, покійний брав участь в парафіяльному та народному житті. Своїх дітей виховав тарно в християнському й національному дусі й дав їм усім професійну світу. Всі вони занимають добрі становища в канадському громадянстві.

В 1953 р. він покинув працю на залізниці й перейшов на заслуженій відпочинок та поселився з дружиною в Ванкувер, де проживав аж до своєї смерти.

Похорон покійного відбувся 2 жовтня. Заупокійну св. Літургію та похорон відслужив ванкуверський парох о. Б. Слобода в українській католицькій церкві Покрова Пресв. Богородиці в Ванкувер.

Оплакують покійного його дружина Марія, шестеро дітей, 18 внуків і 9 правнуків, а окрім того брат Григорій та сестра Антошка, обоє в Вінніпегу.

З нагоди похорону родина покійного переслала 10.00 дол. на "Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному Петрові вічна пам'ять.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

СОВІСНІ Й НЕСОВІСНІ АГЕНТИ

В. ГАВРИШ

Господарська криза припинила приплив імігрантів й корабельні лінії почали закривати свої представництва одно за другим. На кінці залишилося представниками корабельних компаній лише нас двох: я та Остріжнюк. Остріжнюк — він називав себе Острий — мав свае подорожне бюро — Домініон Колоніязейшен Ко. на другому боці 101-ї вулиці. Ми назагал жили в злагоді, хоч Остріжнюк часом любив мені зробити деяку пакість, нераз переховив мойого клієнта, але відтак й то скінчилося. Остріжнюк вів свое бюро дуже солідно, гроші переказував негайно до корабельних ліній. Зрештою йому й не треба було чужих грошей, бо він мав досить своїх. До того він мав ще умову з залізничою лінією Сі-Ен-Ар на доставу вугілля до залізничних станцій в різних місцевостях Альберти, як Едсон, Вермільйон, Дромгеллер, Біг Веллей ітд. То називали загально "шута". "Шута" то були великі шопи з вугіллям що залізничних станціях. Під таку гору вугілля заїздив залізничий паровіз, машиніст покрутив за корбу, яка відчиняла отвір, через який сипалося вугілля до вуглевої скрині парового і, як скриня була повна, знову крутив корбу й отвір зачинявся. Отже Остріжнюк мав до стаду вугілля до тих станцій. Йому платили від тонни. Він наймав робітників, що йому довозили вугілля й платив їм також від тонни. Зразу, як було багато робіт, за робітників було нелегко, але, як настала депресія, робітників було дуже багато. Одного разу Остріжнюк прийняв на працю 12 югославянських робітників. Взяв від них 10.00 дол. під застав, що дійсно підуть працювати, а по 7.00 дол. зазалізничий квиток до Дромгеллер. Вони поїхали до Дромгеллер, але, по якомусь часі, побачили, що там багато не заробляють, покинули працю й пішли зі скаргою на Остріжнюка на поліцію. Поліція довго не розпитувала, лише післала телеграму до дирекції Сі-Ен-Ар-а в якій сказала, що Остріжнюк позабирав у роботників гроші. Робітникам дали квитки на поворотну подорож до Едмонтону, де Остріжнюк віддав їм їхню кавцію, а Сі-Ен-Ар зірвав з Остріжнюком контракт. Так Остріжнюк, без ніякої своєї вини, стратив дуже добре джерело прибутку.

Остріжнюк мав відтак дуже немилий самоходовий випадок. Він їхав з родиною великим автомобілем до Бенф. Дорога тоді була покрита піском. Недалеко Ветасківін він їхав мабуть за скоро й на закруті авто злетіло з дороги й перевернулося. Він, його жінка та одна дочка були покалічені, а друга дочка згинула у випадку. Я сам тоді переживав той випадко досить тяжко, бо знав й любив його дочки, які були надзвичайно чемні й уважливі. Друга дочка, що пережила той випадок, одружена за В. Голована, який провадить заклад до чищення одягів "Експерт Клінерс".

Відного Остріжнюка стрінув ще один клопіт, тим разом вже в його агенції. Якийсь чоловік з Келгари й хотів купити фарму. Остріжнюк мав на продаж якраз свою власну фарму, недалеко Атабаски. То була якраз субота. Він завіз того купця на фарму, той сказав, що йому фарма подобалася й вони погодилися за 1,600.00 дол. Приїхали до Едмонтону, той купець витягає заверюного банком (сертіфайд") чека на 3,000.00 дол. Остріжнюк сказав, що йому решту видасть готівкою. Остріжнюк зробив негайно запис, бо тоді агенти мали право самі робити записи ("трансфер") на фарму дав йому 1,000.00 дол. готівкою, а 400.00 дол. сенарським грошовим переказом, які тоді ми всі продавали, й купець поїхав. Остріжнюк пішов у понеділок до банку з чеком, а там повідомили на чек і покрутили головою. Задзвонили до банку до Келгари, де чек мав бути завірений, а там у банку не знали загалом такого чоловіка, а завірення було сфалшоване. Остріжнюк передав справу поліції, яка віднайшла того агента в Ванкувер. В нього ще був грошовий переказ, але 1,000.00 дол. він вже пропустив. Та такі пригоди трапляялися й трапляються ще й іншим агентам, не лиш Остріжнюкові.

Остріжнюк був добрим агентом й тішився загальною пошаною серед нашої едмонтонської громади. Він належав до тих, що організували Пресвітеріянську церкву й, один з небагатьох, залишився при ній і досьогодні. Багато інших, що колись туди належали, перейшли відтак до Української Православної Церкви. Він тепер не бере майже ніякої участи в українському громадському житті, але час до часу дасть на якусь українську ціль, як хтось з його знайомих до нього за тим звернеться.

Я зупинився дещо довше на тих двох наших агентах, бо я їх добре знав обох. Свого часу агенти корабельних компаній допомогли багатьом нашим людям спровадити до Канади свою родину, чи переслати гроші родині до краю. Але між агентами, як між усіми людьми, були деякі й несовісні, хоч назагал наші агенти вив'язувалися із своїх завдань добре й чесно.

Стримайте свербіння — прочистіте скіру!

Пощо безпомічно крутитися і переносити тортури свербіння?

Elik's масть на екзему ч. 5

показалося успішною в багатьох тисячах випадків зовнішнього поіритування скіри, особливо при:

екземі
псоріязіс
ріньгворм
отруйному блющеві
атлетичній стопі

та в багатьох других скірних висипках.

Її лагідні складники приносять полегшу при поіритованні і зачервонінні скіри, помагаючи самій природі випікувати недомагання скіри.

Ціни: $2.50, $3.50, $11.00

Ч. 5 здержить навіть найбільш докучливе свербіння майже відразу — скіра гоїться скоро.

ELIK'S PRESCRIPTION DRUG STORE
Dept. CF
222-20 St. W., Saskatoon, Saskatchewan

BAYDALA Drug Stores

- **Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)**
- **Avord Arms (Avord Arms Bldg.)**
- **Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)**

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

УВАГА! НОВА АДРЕСА! УВАГА!

ФУТРА

ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ ФУТЕР, ЖАКЕТІВ ШАЙОК ТА КОВНІРІВ

35% ЗНИЖКИ

Persian Lamb, Mouton Lamb, China Mink, Hudson Seal, Squirrel, Muskrat & French Seal Coats & Jackets. Caps, Collars & Muffs. REPAIRING, REMODELLING & RELINING

Пишіть за інформаціями, або зайдіть особисто до:

DOMINION FURRIERS

10012 - 101A Ave., Edmonton, Alberta
напроти McLeod Building
Phone: 422-4386 Res.: 455-3229
А. Колодка, власник